QISHLOQ HAYOTI

O‘zbekiston Respublikasi ijtimoiy-iqtisodiy gazetasi

1974 yil 1 yanvardan chiqa boshlagan

2003 YIL 8 AVGUST, JUMA

№100 (6.625). Sotuvda erkin narxda

БУГУНГИ СОНДА

СПОРТНИНГ ҚУДРАТИ (1-4- саҳифаларда)

ПУЛ ТОПИШ ЯХШИ, АММО... (2-саҳифада)

ИЗЛАНИШ- ТАРАҚҚИЁТ ОМИЛИ (1-2-саҳифаларда)

КУННИНГ МУҲИМ ВОҚЕАЛАРИ

● Самарқандда «Челленжер» халқаро теннис мусобақаси бошланди. Унда АҚШ, Россия, Украина, Қозоғистон, Аргентина, Австрия, Греция, Италия, Сербия каби йигирмага яқин давлатдан келган ракетка усталари иштирок этмоқда.

● АҚШнинг «AmeriCares» халқаро мурувват ташкилоти «Соғлом авлод учун» халқаро хайрия жамғармасига навбатдаги инсонпарварлик ёрдамини тақдим этди.

● Шаҳрисабз туманининг Абу Райҳон Беруний номидаги оромгоҳида болалар спортини ривожлантиришга бағишланган илмий-амалий анжуман бўлиб ўтди.

● Наманганда бокс бўйича халқаро турнир бўлиб ўтди. Унда Ўзбекистон, Тожикистон, Малайзия,Ҳиндистон ва Сурия чарм қўлқоп усталари иштирок этди.

● Тошкентда Истиқлолимизнинг 12 йиллик тўйи арафасида «Асташ» Ўзбекистон-Туркия қўшма корхонасида ўзига хос технологик линия ишга туширилди.

● Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий фаолият миллий банкида 2003 йилнинг биринчи ярим йиллигидаги фаолият якунлари ва Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовнинг Вазирлар Маҳкамасининг 2003 йил 18 июлдаги мажлисида сўзлаган нутқида белгиланган иқтисодий ислоҳотларни чуқурлаштиришнинг асосий йўналишларидан келиб чиққан ҳолда иккинчи ярим йиллик вазифаларини белгилашга бағишланган кенгайтирилган бошқарув мажлиси бўлиб ўтди.

● Олтиариқ туман марказий шифохонаси лабораторияси Жаҳон банки кредити ҳисобидан замонавий таҳлил ускуналари билан жиҳозланди.

● Ўзбекистон Миллий матбуот марказида Тошкент шаҳар адвокатлар ҳайъати раёсати ҳамда Америка юристлар уюшмаси ҳамкорлигида адвокатлар ҳимоя ҳуқуқини янада мустаҳкамлаш, соҳа вакилларининг билим ва маҳоратини ошириш масалаларига бағишланган семинар бўлиб ўтди.

● Пойтахтимизда табиий ресурслардан тижорат ва ишлаб чиқариш мақсадларида оқилона фойдаланишга бағишланган семинар-тренинг бўлиб ўтди.

НИЯТИ УЛУҒ ФЕРМЕР

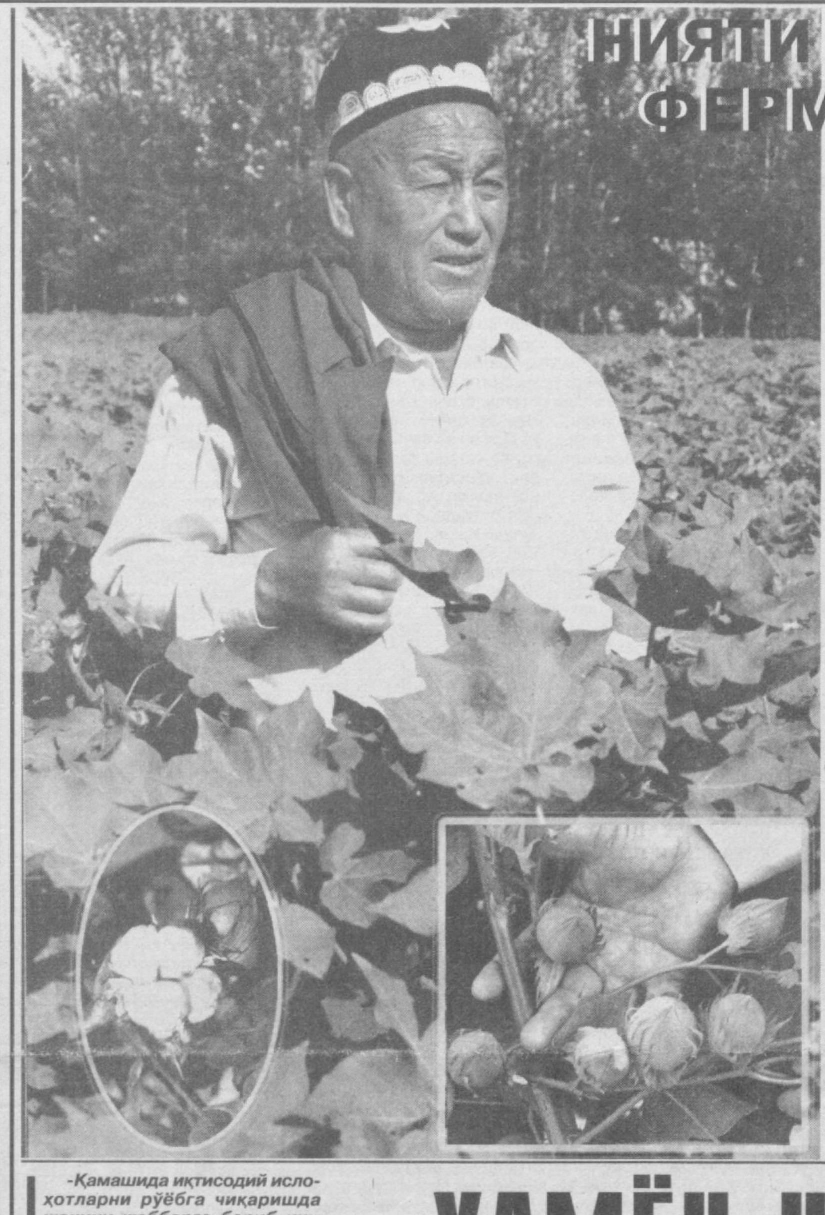

Андижон вилоятининг Пахтаобод туманида серғайрат, аҳдига вафодор, меҳнаткаш фермерлар анчагина. Шулардан бири "Озод" ширкат хўжалиги ҳудудида фаолият кўрсатаётган фермер Тожибой Раҳимов бўладилар.

У киши раҳбарлик қилаётган "Раҳимжон ҳожи" фермер хўжалигида бу йил 6 гектар майдонда "С-6524" навли пахта етиштирилмоқда.

-Бу йилги ҳосилдан умидимиз катта, - дейди Тожибой ака ҳар тупида 18-20 тадан кўсак тугган ғўзаларга имо қилиб. – Шартномавий режа гектаридан 30 центнердан ҳосил олиш белгиланган. Худо хоҳласа, биз биринчи теримдаёқ 50 центнердан ҳосил олиб, режани муддатидан олдин бажариш ниятидамиз.

СУРАТДА: фермер Тожибой Раҳимов.

Б.АКРАМОВ олган сурат.

"ДОРИ-ДАРМОН САВДОСИДА ТАРТИБ БЎЛСИН"

Газетамизнинг шу йил 8 июл сонида "Қўқондаги дори бозори" ва 18 июл сонида босилган "Дори-дармон савдосида тартиб бўлсин" сарлавҳали танқидий-таҳлилий мақолалар юзасидан Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлигидан жавоб хати олинди. Унда жумладан шундай дейилади.

"Вазирлик томонидан ноқонуний фаолият кўрсатаётган дори бозорлари хусусида бир неча маротаба солиқ инспекциялари, маҳаллий ҳокимият идоралари ва ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органларга хатлар юборилган. Бундай дори бозорларидан сотиб олинадиган "дори-дармонлар"нинг зарарли ва нохуш таъсири ҳақида доимий тушунтириш ишлари олиб борилмоқда.

Лекин, ҳозирги кунгача дори бозорларининг фаолияти тўхтатилгани йўқ. Бизнинг фикримизча, дори бозорларини тугатиш учун маҳаллий ҳокимият вакиллари, Давлат Солиқ ва Божхона қўмиталари, ҳуқуқни муҳофаза қилиш органлари ходимларидан иборат бўлган ва кенг ваколатларга эга бўлган доимий ҳаракатдаги тезкор гуруҳ тузиш лозим. Бундан ташқари, дори воситаларининг ноқонуний муомаласи юзасидан маъмурий ва жиноий жавобгарлик тўғрисидаги қонунчилик ҳужжатларига жазо чораларининг кучайтирилишини назарда тутган тегишли ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш зарур.

"ҚИШЛОҚ ҲАЁТИ"ГА ЖАВОБ БЕРАДИЛАР

Ҳозирда мутахассислар томонидан дорихона тўғрисида Низом лойиҳаси тайёрланмоқда. Келгусида дорихоналар томонидан лицензия шартномаси шартларининг бажарилиши юзасидан доимий текширувлар ўтказиш ва бу текширувлар пайтида дорихоналарда ишлаётган ходимларнинг мутахассислигини аниқлаш мўлжалланмоқда.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1999 йил 14 январдаги 19-сонли ва 2000 йил 5 августдаги 307-сонли қарорлари билан дори воситалари ва тиббиёт буюмларини сотишда чекланган савдо устамалари жорий қилиниб, нарх белгилаш тартиби тасдиқланган. Жумладан, импорт қилинган дори воситалари ва тиббиёт буюмларига воситачилар сонидан қатъи назар 20 фоиздан ортиқ бўлмаган миқдорда улгуржи-чакана савдо устамаси, бошқа дори воситалари ва тиббиёт буюмларига эса воситачилар сонидан қатъи назар улгуржи савдо учун 20 фоиздан, чакана савдо учун 25 фоиздан ортиқ бўлмаган миқдорлардаги чекланган савдо устамалари қўлланилиши лозим. Дори воситалари ва тиббиёт буюмларини сотишда нарх белгилаш тартибини ва савдо устамалари қўлланишини мулк шаклидаң қатъи назар барча дорихона муассасаларида назорат қилиш вазифаси Монополиядан чиқариш ва рақобатни ривожлантириш Давлат қўмитаси зиммасига юклатилган. Шунинг учун дорихона муассасаларидаги нарх-наво масалалари юзасидан мунтазам текширувлар ўтказилиши мақсадга мувофиқдир.

Юқорида кўрсатилган чора-тадбирларнинг амалга оширилиши дори-дармонлар савдосини қисман бўлса-да, тартибга солиб, мақолада кўрсатилган кўп хато-камчиликларнинг олдини олади, деган умиддамиз.

М.ҲОЖИБЕКОВ,
Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирининг ўринбосари.

АТИГИ ЮЗ САТР

Харидорлардан бири дўкондан ўзига керакли маҳсулот сотиб олдию ўзига узатилган чекни кўриб сотувчига саволомуз қаради. "Буни нима қиламан", дегандек чекни беписандлик билан бир четга улоқтирди. Бу манзарани кузатарканман, бир воқеа эсимга тушди.

"ЧЕКНИ НИМА ҚИЛАМАН?"

Яқинда бир танишимнинг тоби қочиб қолганди. Доктор тавсиясига кўра керакли дори-дармонларни қабул қила бошлади. Бироқ иситмаси баттар кўтарилиб кетди. Ҳар қалай у шифокорлар кўмагида тузалиб қолди. Унинг айтишича, уйидагилар ҳалиги дорини кўча-кўйдан арзон баҳода харид қилишган экан. "Сифатига кафолат бўлмаган бундай дори-дармонни энди бундан буён олмаганим бўлсин, - дейди у. – Дўхтирлар чорасини кўрмаганда, билмадим, нима бўларди".

Истеъмолчилар қонун бўйича муайян ҳуқуқ ва бурчларга эга. Бироқ, афсуски, биз истеъмолчи сифатидаги ҳуқуқларимизни билавермаймиз. Афсуски, бу саволга ижобий жавоб бериш мушкул. Автобусда йўлкира учун ҳақ тўлаб чипта олишни "унутамиз", дўкондан озиқ-овқат маҳсулотлари харид қиламизу унинг сифати, кафолати билан қизиқиб ҳам кўрмаймиз.

-Истеъмолчилар ўз ҳақ-ҳуқуқини, бурчларини мукаммал билишини истар эдик, - дейди Бухоро вилоят монополиядан чиқариш ва рақобатни ривожлантириш ҳудудий бошқармаси бошлиғи ўринбосари Жўрақул Ҳалимов. – Баъзи ҳолатларда улар харид қилган маҳсулотлари учун чек берилмаслигини айтишади. Лекин ушбу ҳолатни ёзма тарзда тушунтириб беришни сўрасак, ўзларини четга тортадилар. Ҳолбуки, истеъмолчи бизга ўз ёрдамини берса, хизмат кўрсатиш соҳасидаги кўплаб қонунбузарликларга чек қўйиш мумкин бўлур эди.

Бу сўзларга изоҳнинг ҳожати йўқ, албатта. Дарвоқе, яна бир гап. Ҳалиги танишимни яқинда бозорда учратиб қолдим. Озиқ- овқат дўконидан нимадир харид қилаётиб, унинг сифати билан қизиқди. Сотувчи узатган касса чекини чўнтагига солаётиб, "кўр хассасини бир марта йўқотади", дегандек қараб қўйди.

Истам ИБРОҲИМОВ,
"Қишлоқ ҳаёти" мухбири.

ҲАМЁН НЕГА ПУЧ?

ТААССУФ

-Қамашида иқтисодий ислоҳотларни рўёбга чиқаришда жонини жабборга бериб ишлаётганлар оз эмас, - дейди туман ҳокимлигининг масъул ходими Шавқиддин Муқимов. – Ашурмат Тошқулов, Шавкат Пардаев, Ғулом Худоёров, Йўлдош Равшанов, Абдулла Аҳмедов, Эшбўри Абраевлар худди шундай фидойи, серғайрат кишилардан. Туманда шу йилнинг ўтган етти ойи мобайнида эришилган ютуқларда уларнинг улуши кам бўлмади.

Аммо...

Бир бўлмиши яхшининг бир ёмони ҳам бўлар экан. Ўзбек-Британия қўшма корхонаси - "Момиқ" акциядорлик жамиятида бўлганимда бунга яна бир карра ишонч ҳосил қилдим. Бош иқтисодчи Шавкат Худойқулов билан тайёрлов бўлими бошлиғи Жаҳонгир Қаландаров негадир муаммолар, камчиликларни хаспўшлашга ҳаракат қилишаркан. Улар нима учундир кўзга кўриниб турган муаммоларни айтишдан ўзларини олиб қочишди. Ҳатто жамият раиси Бойқобил Чоршанбиевнинг ҳам парвойи фалак. Ишлар унчалик юришиб кетмаётган бўлсаям ишни қойиллатиб қўйгандай гоҳ "Нексия", гоҳ "Тико"ни ғизиллатиб миниб юраверади.

Раис билан корхона фаолияти ҳақида гурунглашиб ўтирган эдик. Бир пайт ҳе йўқ, бе йўқ, бирданига хайр-хўшни насияга қолдириб қаергадир кетиб қолди. Кейин эшитсак, ишчи Дилрабо Хуррамованинг қўлини дастгоҳ тилиб, жароҳатлагани учун прокуратура чақиртирган экан. Шундай қилиб, раис кечгача қорасини кўрсатмади. Қочиб қаёққаям борарди, эртасига раисни яна топиб олдик.

-Ака, иш кетмаяпти, одамларга узлуксиз иш топиб бериш қийин бўляпти. Буёғи хомашё муаммоси, буёғи тайёр маҳсулотлар уюлиб кетган. Уларни сотиш ҳам осон бўлаётгани йўқ. 300 тоннага яқин маҳсулотимиз харидорини кутиб ётибди. Яна бир тарафи ўзим радиотехника бўйича мутахассисман. Корхонамизда эса момиқ ишлаб чиқарилади...

Муовинларидан бири эса спортчи экан.

Дилрабо Хуррамованинг жароҳат олишида ҳам қандайдир масъулиятсизликнинг асоратини кўргандек бўлдик. Техника муҳофазасига эътибор корхонада асосий ишлардан бири бўлиши керак эмасми? Бош ҳисобчи Раҳмонберди Ибодов ҳақиқатнинг юзига тик қарайдиган кишилардан бири экан. У ошириб тоширмасдан, гапнинг дангалини айтди:

-Жамият қаддини тиклаб олишига сира кўзим етмаяпти. Шу сабабли ишдан кетмоқчи бўлиб юрибман. Корхонада икки-уч ой иш тўхтаб қолди. Жамиятнинг кадрлар бўлимида эса 286 одам рўйхатда турибди. Шунча одамнинг атиги учдан бир қисми иш билан банд. Унинг ҳам учдан бир қисми бошқарув аппаратида ишлайдиганлар – инженер-техник ходимлар...

Корхона 1979 йилда ташкил топган бўлиб, у вақтларда момиқ фабрикаси деб аталарди. 2001 йилдан эса акциядорлик жамиятига айлантирилди. Шундан бери бу ерда тўрт маротаба раҳбар алмашди. Бирови уч ой, яна бири беш ой чидаб турди, холос. Бошқарувдаги қўнимсизлик эса ишлаб чиқаришга ўз таъсирини ўтказди. Маҳсулот ҳажми ва сотилиши камлиги жамиятнинг молиявий жиҳатдан ночор бўлиб қолишига олиб келаётир.

Раис Бойқобил Чоршанбиевнинг айтишига қараганда, 2002 йил якунлари, айниқса, иқтисодиёт соҳасида мақтайдиган даражада эмас. Атиги 3 миллион сўм фойда кўрилди. 2001 йилда шу ҳам бўлмаганди. Натижада улар анча йиллардан буён акциядорларга дивиденд бериш имкониятига эга бўлолмадилар. Дивиденд берилмаса акциядорлик жамиятига айлантирилганининг маъниси нима, дея сўрарсиз. Ҳа, шакл ўзгаргани билан мазмун ўша-ўша. Моддий манфаатдорлик бўлмаганидан кейин у ёғи ўзингизга маълум. 316 нафар акциядор бўлса, умиди пучга чиққанидан хуноб.

Корхонанинг иқтисодий аҳволи ҳақида сўз кетганда қуйидаги далилларни келтиришнинг ўзи кифоя.

(Давоми 2-бетда)

ЁРҚИШЛОҚНИНГ БАҒРИ КЕНГ

Ёрқишлоқлик Юсуфжон Сотволдиев ва Муталибжон Маҳмудов маслакдош, сафдош. Кўзга яққол намоён бўладиган фазилатлари – уларнинг ўз қишлоқларига нисбатан баб-баравар меҳр-муҳаббатларидир.

Президентимиз 2003 йилни "Обод маҳалла йили" деб эълон қилганида, кишиларнинг тарихан шаклланган, оиладан кейинги бирлиги – бу маҳалладир, дея унинг ижтимоий аҳамиятига юксак баҳо берганида Ёрқишлоқнинг етакчилари зиммасига юксак масъулият юки тушганди. Эътибор беринг, 17 йил ширкат хўжалиги раисининг ўринбосари лавозимида ишлаган Муталибжон Маҳмудов юксак бурч залворини теран ҳис этгани боис қишлоқ фуқаролар йиғини раислигига сайланди. Юсуфжон ака сафдошининг мақсадини тўғри тушунди, унга ёрдам қўлини чўзди. Маҳаллий бошқарув тизими жамиятнинг таянчи ҳисобланса-да, ҳали у ўзининг мавқеини тўла шакллантириб олиши учун вақт керак эди. Қолаверса, унинг куч-қудратига ишонч уйғота билиш асосий вазифалардан ҳисобланарди. Янги раис фаолиятини айнан шу масаладан бошлади. Яъни, оилада, ўзаро муносабатларда, фарзанд тарбиясида, хусусан вояга етмаганлар билан ишлашда, тўй ва маъракаларни камчиқим, ортиқча дабдабаларсиз ўтказишда қишлоқ ҳамда маҳалла фуқаролар йиғинлари қошидаги 11 та комиссиянинг роли сезиларли даражада оширилди.

2003 ЙИЛ - ОБОД МАҲАЛЛА ЙИЛИ

Йиғин раиси экстремизм ва турли шубҳали оқимларнинг вужудга келиши мумкин бўлган омилларни ўрганди,. ёшларнинг юриш-туриши, хатти-ҳаракати назоратга олинди. Бунда оммавий-маданий тадбирларнинг энг таъсирчан, халқчил, қизиқарли воситаларидан оқилона фойдаланилди. Қишлоқ фаоллари йиғин раисининг бу ишларини маъқуллабгина қолмасдан, тўла қўллаб-қувватладилар. Чунки, Ёрқишлоқ Андижон вилоятининг энг чекка аҳоли масканларидан бири ҳисобланади.

(Давоми 2-бетда)

ЖАРАЁН

ҚУТЛУҒ КУНЛАР ШУКУҲИ

Республикамиз Президенти Ислом Каримовнинг яқинда Қарши туманидаги "Бешкент" элита уруғчилик хўжалиги далаларига ташриф буюриши бу ерда яшаб меҳнат қилаётган кексаю ёш барчанинг руҳиятини кўтариб, уларни янада яхшироқ ишлашга ундади.

Юртбошимизнинг хўжалик деҳқонларидан ишлари, турмуш шароитларини суриштириб, дилдан суҳбатлашганлиги уларни бениҳоя хурсанд қилди, кўнгилларида илиқ туйғулар уйғотди.

Дарвоқе, Президент Ислом Каримов ўтган йил 15 октябрда ҳам ана шу хўжалик далаларида бўлган, деҳқонлар ҳаёти билан танишган эдилар. Бу галги ташриф бешкентликлар учун янада ҳаяжонли кечди. Тўғриси, бу хушхабардан шошиб қолдим, - дейди пудратчи Содиқ Мирзаев. – У киши бизлардан ҳол-аҳвол сўрадилар, сўнгра пайкалларни айландилар. Кейин бир неча туп ғўзалардаги кўсакларни, ҳосил нишоналарини санаб кўрдилар. Ахир, мамлакат раҳбари сенинг қилаётган ишингга яхши баҳо берса, деҳқон учун бундан ортиқ ҳурмат бўладими?

Президентимиз ҳар галгидек бу сафар ҳам деҳқонлар билан учрашувлари чоғида нафақат деҳқончилик, балки одамларнинг турмуши билан астойдил қизиқдилар. Ҳалоллик, меҳнатсеварликда ҳикмат кўп.

(Давоми 3-бетда)

ОЛМОСДАГИ ТАТАМИ

Махситали билан мени кўкламнинг илк кунларида раҳматли Фарҳод Йўлчиев таништирганди. Кейин Фарҳод аканинг маърака-маросимлари сабаб бир неча бор Олмосга бордиму Махситали билан учрашишга фурсат бўлавермади.

Мана ўша Олмос... Биров унда 30 минг одам яшайди деса, бошқаси 40 минг киши истиқомат қилади дейди, ҳатто 45 минг, деган рақамни ҳам одамлардан эшитганман. Лекин шуниси аниқки, водийда олмосликлардан уддабурон деҳқонни, икки миллионлик Наманганда Олмосдан катта қишлоқни тополмайсиз.

- Ҳудуди чоғроқ шаҳардай келадиган жой учун спорт керакмасми? Тўғри, каттакон стадионимиз бор, спортзаллар ҳам муҳайё, талабгорлару ишқибозлар етарлича. Аммо уларнинг бошини қовуштириб, интилишлар бир мақсадга йўналтирилмас экан, майдонда терга ботиб тўп тепаверган билан спорт оммалашиб қолмайди ва ривожланмайди.

БОЛАЛАР СПОРТИ

Махситали Ҳасановнинг сўзи ҳам, иши ҳам бутун. У 4-мактаб болаларига каратэ спорт турини 1990 йилларда ўргата бошлаганди. Шароит йўқ даражада, бунинг устига уни тушунадиган, қўллаб-қувватлайдиган одамлар кам. Машғулотлар амал-тақал билан давом этиб, 1993 йили тақка тўхтади. Ўшанда "тахмонга урилган" Олмоснинг илк татамиси қарийб ўн йил чанг босиб ётди.

Махситали Ҳасанов Худо деган эканки, Юртбошимиз раҳнамолигида болалар спортини ривожлантириш мамлакатимизда давлат сиёсати даражасига кўтарилди. У дарҳол пойтахтга йўл олди.

(Давоми 4-бетда)

ОЧЕРК

ОТАНАЗАР ОҒАНИНГ ЮЛДУЗИ

Биз, хоразмликларда "ўлмайсанми деб", деган ибора бор. Бу адабий тилимиздаги "жуда қаттиқ берилиб", "астойдил", деган маънони англатади.

Модомики, ҳаётимизни хусусийлаштириш платформасига ўтказмоқчи эканмизми, бу ишни ундоқ-бундоқ, деб пайсалга солмасдан, тезкорлик билан бажаришимиз керак-да, "ўлмайсанми" деб ишлашимиз зарур. Ана шундагина кулиб кунимизни кўрамиз. "Кунимизни кўрамиз"гина эмас, тараққий топган мамлакатлар фуқаросига хос ҳаёт кечирамиз.

Ҳар бир тийинни тиллодек кўриб, қисиб-қимириб, тежабтергаб ўз ўрнига ташлаш ҳам мана шу хусусийлаштиришнинг ҳаётбахш омилидир. Йўқ, агар бордию буни тўғри англамасак, маблағларга аввалгидек "отам топади, онам ёпади, менга нима" қабилида муносабатда бўлиб, исрофгарчилик қилиб, ишларни фақат маҳобат, хўжа кўрсинчилик тарзида "йўлга қўйсак", итдан бир суяк қарз бўлиб қолаверамиз.

Асл жонкуярларга хос кескинлик билан гапиради Отаназар оға. Кескинликки, замирида бугунимиздан эртамиз яхши бўлсин, деган орзу истак, кескинликки, эл-юртнинг бугунига ҳам, эртасига ҳам қайғуриш.-Мана, айтишларига қараганда, голландияликларнинг атиги 5 фоизи қишлоқ хўжалиги ишлари билан банд экан. Шунга қарамасдан, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари билан ўзларини таъминлабгина қолмай, четга ҳам маҳсулот чиқаришар экан. Биз ҳам шуни орзу қилсак, аҳолининг қолган қисмига иш топиб бериш масаласини ҳозирданоқ ҳал қила бошлашимиз керак.

(Давоми. Боши ўтган сонларда)

(Давоми 4-бетда)

КЕЛГУСИ СОНДА:

БАҲОНА ЭМАС, ИМКОН ҚИДИРИШ КЕРАК!

МАНҒИТНИНГ ПАҲЛАВОН ҚИЗЛАРИ

НИГОРОН КЎЗЛАР

“БЕКОРГА ПЕНСА БЕРМАСАКАН!”

Абдужаббор ака узоқ йиллар бригадирлик қилган, калхўзга қанчалик меҳнати сингган бўлса, бунда унинг велосипеди – ўзининг таъбири билан айтганда, “Мерс”ининг ҳам шунчалик ўрни бор эди.

Бригада аъзоларию ҳамқишлоқлари ҳам велосипедни "Мерс"мисан "Мерс"-да, деб қўйишарди. Сабаби оддий, Абдужаббор ака беминнат уловига шу даражада эътибор билан қарардики, минган одамнинг яна мингиси келарди.

Ёши етиб Абдужаббор ака ҳам нафақага чиқди. Ишга ўрганган одам эмасми, уйида ўтиролмади. "Мерс"ини миниб катта йўл бўйидаги боққа борди. Велосипедни тутга суяб, боғ этагидан ўт ўришга тутинди. Бир пайт бошини кўтариб қараса, бир бола "Мерс"ни етакламоқчи бўлиб турибди.

-Ҳа, жиян. Сўрамасдан олаверасанми? – турган жойида қичқирди Абдужаббор ака.

-Э-э, у ёқдамидингиз? Сўрамоқчийдим. Кўринмаганингизга... шу десангиз, дўконга ун келган экан. Ғизиллаб уйга ташлаб келсам, нима дейсиз?

-Ана энди ўзингга келдинг. Майли. Фақат эҳтиёт бўл. Сепини мойлаганман. Унқопни расво қилма. Қоғоз-поғоз қўйиб, юклагин. Ўн беш минутда қайтариб кел!

-Хўп-хўп, амак. Раҳмат.

Абдужаббор ака яна ишига тутинди. 15 эмас, 25 дақиқа ўтди. На бола бор, на "Мерс". "Боласи тушмагур кечикди. Ҳали келсин. Шу-унча кутганим эвазига бир хумордан чиқмасамми", ғудранди Абдужаббор ака.

Дақиқалар соатга айланди. Кеч ҳам тушди. Кута-кута тоқати тоқ бўлган Абдужаббор ака ўтни орқалаб, уйига қайтди.

-Эшикка кўз-қулоқ бўлиб туринглар. Бир бола "Мерс"ни олувди. Келиб қолиши, керак, - тайинлади Абдужаббор ака ўғилларига.

Ўғиллар ҳам отанинг айтганини қилишди. Бир кун эмас, бир ой кутишди. Дарак йўқ. Боланинг исмини сўрамаган экансиз-да, дея кўнгил сўровчиларга Абдужаббор ака, ўзимизнинг қишлоқди боласи дебман-да. Вей, шу давлатгаям қойилман. Ёшинг, ақлинг бир жойга борганда бекорга пенсага чиқармасакан. Қара-я, бўлмаса ўз қўлим билан ўғрига тутқазаманми, дея нолирди.

Яқинда Абдужаббор ака бозордан қайтибди. Қўлида бир қулоч келадиган тросли қулф.

-Ие, Абдужаббор ака. Уйингизда ҳаммаёқ қулф-калитлик-ку. Буниси нимага керак? – сўрашибди гузардагилар.

-Шу ҳафтаям кутай. Ҳалиги болапақир "Мерс"ни қайтарса қайтарди. Бўлмаса, келар бозор янгисини оламан-да, ғилдирагига маншини солиб қулфлаб юраман, - дермиш Абдужаббор ака.

Аҳрор МУСУРМОНОВ

НАСИМНИ “ИТ ҚОПДИ”

Насим муаллимни шогирди тўйга айтди. Борадиган бўлди. Аммо тўй унча-мунча одамникимас, туман ҳокимининг тўйи-да. Шундай бўлгач, яхшироқ кийим-бош, тўёнага каттагина сармоя керак. Муаллимда эса на униси ва на буниси бор.

Боши қотган эрининг аҳволини тушуниб турган Зебо “Мен ҳозир ҳаммасини тўғрилайман”, дея кўчага чиқиб кетди. Бир ишга қўл урдими, охирига етказмай қўймайдиган заҳматкаш бу аёл зумда қўлида бир даста пул, янги костюм-шим билан уйига кириб келди.

-Бунча нарсани қаердан топдинг? – қувонганидан илжайиб сўради хотинидан Насим.

-Барно тижоратчини алдадим, - қувлик билан кулди Зебо. – У ёғидан ўтиб, буёғидан ўтиб беш минг сўм қарз олдим. Кейин олти ойдан бери сотолмай ўтирган костюм-шимини хўжайинимга кийдириб кўрай, лойиқ келса оламиз, дейишимни биламан ўраб-чирмаб қўлимга тутқазди.

-Шунча пулни қаердан олмоқчисан? – янги уст-бошдан кўзини узмай сўради Насим.

-Қўяверинг, отаси, костюм-шим бир марта кийган билан эскириб қолмайди, тўйдан келганингиздан кейин чанг-пангини қоқиб, “размери” катта экан, деб қайтариб бераман. Қарзга олган пулни эса 4 ойдан бери берилмай келаётган маошингиз қўлга теккач қайтарармиз.

Бу гапдан эр-хотин роса мириқиб кулишди. Кейин эса таваккал қилишдан бошқа иложи қолмаган Насим кийинишга тушди. Ясан-тусан жойига тушгач, у хотини билан қуюқ хайрлашиб, қишлокдошларимдан бирортаси кўриб қолмасин, деган илинжда йўлни чап солиб, туман маркази томон кетди. Тўйхонага ўзини шаҳзодалардек ҳис қилиб кириб борган Насимни “ўртамиёна”лар даврасига қўшиб қўйишди. Шундай бўлса-да, дастурхонда ҳамма нарса бор, ичкилик деганлари сувдек сероб. Аввалига костюм-шимини авайлаб, қўрқа-писа бир-икки пиёла арoқ ичган муаллим бироз кайфи ошгач, ҳамма нарсани унутди, узатилган қадаҳларни қайтармай олаверди.

“Камбағални туянинг устида ит қопади”, деганлари рост экан. Бўлмаса уйга кетаман, деб кўчага чиққан муаллимни тақдир жиққамушт бўлиб турган уч-тўрт нафар “жўжахўроз”га рўбарў қилармиди? Ўқитувчи эмасми, жанжалкашларни тартибга чақиришга киришиб кетди. Шунда калтак зарбидан кўзлари шишиб кетган йигит “разбор”га аралашган бу жиккаккина “одамча”нинг бўғзидан олиб, бир-икки силтади, кейин бошқалари... Хуллас, Насимнинг дабдаласи чиқди, энг ёмони “ижарага олинган” костюм-шимнинг ярокли жойи қолмади. Шу куни бир ҳолатда уйига кириб келган бечора муаллимнинг хонадонида ҳақиқий “аза” бўлди. Эртасига эса оғилхонадаги бўрдоқига боқилаётган новвос сотилиб, қарз узилди.

Фахриддин КАЛОНОВ

“АНДИР” КЎЙЛАК

Соҳиб бобосининг “ўғли”. У эртаю кеч бобоси ёнида. Сув олиб келади, чой дамлайди, хуллас, қандай югур-югур иш бўлса барини бажо қилади. Лекин бироз инжиқроқ, айтганини қилдирмасдан қўймайди.

Кеч бўлди, дегунча бобосини гапга тутади. Савол бераверйб безор қилади. Тўғрида ўтган-қайтгандан, ривоят, чўпчаклар айтиб бобосининг ўзи ёмон ўргатган. Шунинг учун қанча хархаша қилмасин кўтаради.

“Биз сендайлигимизда кандир кўйлак киярдик. Айниқса, бурунгидай ёз ойларида созиди-да, ҳур-ҳур, яхтаккина...” Бу гапларни эшитган Соҳиб эрталабгача ухламай чиқди. Тонг отиши билан ойисининг олдига югурди. Эндигина сигир соғиб келаётган Саломат хола ўғлининг бежо келишини кўриб, учиб тушди:

-Соҳибжон, уйқунгда қўрқдингми? Нимага каллаи саҳарлаб келаяпсан? Гапирсанг-чи!..

-...

-Бовонг уришдими?

-...

-Андир кўйлак...

-Қанақа кўйлак? – жаҳли чиқди ойисининг.

-Бовом кийган андир кўйлакдан менгаям...

-Бовангни кўйлаги сенга тўғри келишига анча бор. Бор, ўйна, ҳали киярсан ўша зормандани.

Соҳиб ҳам бу гапларга кўнадиган анойимас. "Андир кўйлак", дейвериб ойисига ҳеч иш қилдирмади. Ахири, Саломат хола ўғлини қўлидан тутиб қайнотасининг олдига олиб бориб, нолиган бўлди:

-Бунинг қулоғига нималарни қуйдингиз? Эрталабдан одамни хит қилди. "Андир кўйлак" дейдими-ей...

Андир кўйлак дегандан бобонинг эсига кечаги “кандир кўйлак” воқеаси тушиб кулворди.

-Ҳа, кеча кандир кўйлак яхши бўлади, дегандим... -Бу гаплар билан масала ҳал бўлмади. Соҳибга ойиси кандир кўйлак тикиб бериб қутулди. Соҳибнинг кўйлагини кўрган қишлоқдош тенгқурлариям “андир” кўйлак машмашасини бошлади...

Ҳозир кексалар Соҳибни кўрганларида “андир кўйлак киймаяпсанми?” деб ҳазиллашадилар.

Саид РАҲМОНОВ

ЁРҚИШЛОҚНИНГ БАҒРИ КЕНГ

(Боши 1-бетда)

Қўшни Қирғизистоннинг Ўш шаҳри бир қадам. Сал нарида Қорасув шаҳри жойлашган. Жалолобод ҳам “қўл етгудай” масофада. Чегара қишлоқларда ўзаро олди-сотди, бошқа алоқалар баробарида ғараз ниятли кимсаларнинг оралаши эҳтимоли йўқ эмас. Қолаверса, ҳали балоғатга етмаган ўсмирларни қинғир ишларга, гиёҳвандликка тортувчи кишилар ҳам учраб қолади. Ана шундай кўнгилсизликларнинг олдини олиш учун маҳаллалар фуқаролар йиғинларидаги педагог-тарбиячилар, посбонлар, участка нозирлари масъулияти кучайтирилди. Қишлоқ ўрамидаги 5 та гузар, 2 та чойхона, бошқа маданий-маиший хизмат шохобчаларида маънавий-маърифий мавзуларда суҳбатлар, кечалар, учрашувлар уюштириш йўлга қўйилди. Айнан шу йўналишда самарали фаолият олиб бораётган Қутлуғ маҳалла фуқаролар йиғини педагог-тарбиячиси Дилшодбек Маҳмудовнинг тажрибаси оммалаштирилди.

Яқинда қишлоқ марказида барча кўчабоши, дастурхончи, имом ва отинбибилар иштирокида ўқув машғулоти ташкил этилди. Унда асосий эътибор ёшлар ва ўсмирларни Ватанга эътиқод, миллий мафкура ғояларига чуқур ҳурмат руҳида камол топтириш масалаларига қаратилди.

Президентимизнинг тўй ва маъракаларни тартибга солиш тўғрисидаги Фармони ҳамон кун тартибида турибди. Шу соҳага оид комиссия қарори билан никоҳ тўйлари базмлари соат 16:00 дан 19:00 га қадар давом эттириляпти. Харажатлар имконият даражасида ихчамлаштирилди.

-Яқинда тўй ўтказдим, - дейди фуқаро Абдумуталиб Солиев. – Маҳалла тўй комиссияси томонидан ишлаб чиқилган режага амал қилганим учун никоҳ базми, наҳорги ош тортиш ниҳоятда файзли ўтди. Исрофгарчиликка йўл қўйилмади. Муҳими, тўйдан кейин ҳам азият чекмадим...

Ёрқишлоқ наинки Жалақудуқ, айни пайтда Андижон вилоятида ҳам энг йирик аҳоли масканларидан бири ҳисобланади. Бу ердаги 6 та маҳалла ўрамида қарийб 14 минг аҳоли яшайди. Шулардан 6 мингга яқини вояга етмаганлардир. Очиғини айтиш керак, қишлоқдаги 3760 та оиланинг аксарияти ўзига тўқ, фаровон ҳаёт кечиради.

-Бунинг боиси шуки, - дейди Ёрқишлоқ маҳалласи фуқаролар йиғини раиси Одилжон Муродов, – одамлар бозор иқтисодиёти талабларини чуқур англаб етдилар. Ҳамма ҳаракатда, изланишда. Маҳалламизда 3 мингдан зиёд аҳоли бор. Кўпчилиги соҳибкор. Ёрқишлоқ узумининг таърифи етти иқлимга таралган. Абдуллажон Абдураҳимов, Сотволди Абдуназаров, Абдуваҳоб Жалилов каби ҳамқишлоқларимиз токзорларидан миллион-миллион даромад кўришяпти. Жамият равнақи оила тўкислигидан бошланади, деб ҳақ гапни айтишган.

Салкам 15 йилдан буён маҳаллага бош-қош бўлиб келаётган раис ўз фуқаролари ҳақида оғзидан бол томиб, меҳр билан сўзлагани эътиборимизни тортди. Шу фикримизни Муталибжон Маҳмудовга айтганимизда, у кулиб, фақат Ёрқишлоқ эмас, Тошҳовуз, Ғалаба, Янги кўрпа, Қашқар, Қутлуғ маҳаллаларимиз етакчилари ҳам худди Одилжон каби халқига меҳрибон, юртга қайишимли, бугунги кун талабини яхши тушунадиган фидойилардир, деди. Яна у гапида давом этиб, Ёрқишлоқ маҳалласи “Обод маҳалла йили” муносабати билан ўтказилаётган кўрик-танловнинг республика босқичида иштирок этаётганлигини фахрланиб айтди.

Қишлоқ фуқаролар йиғини ўрамида “Ёрқишлоқ” ва “Ўзбекистон 5 йиллиги” ширкатлари фаолият кўрсатади. Бу хўжаликларда пилла, пахта, буғдой, полиз экинларидан муттасил мўл ҳосил етиштирилади. Ишлаб топилган даромаднинг бир қисми, шубҳасиз, ободонлаштириш ва ижтимоий-маиший хизмат шохобчаларини кенгайтиришга ажратилади. Мисол учун бу йилнинг ўзида “Ёрқишлоқ” ширкат хўжалиги Ёрқишлоқ ва Ғалаба маҳалла фуқаролар йиғини идораларини тўла таъмирлатиб берди, зарур жиҳозлар билан таъминлади. Шу мақсадларга 5 миллион сўмдан ортиқ маблағ сарфланди. “Ўзбекистон 5 йиллиги” хўжалиги эса “Янги кўрпа” маҳалласи идораси учун ўзининг маъмурий биносини бўшатиб берди. Бундан ташқари, 5 та ўрта мактаб, гимназия биноларини таъмирлатиш масалаларида ҳам ширкат хўжаликлари асосий оғирликни ўз зиммаларига олишган.

Президентимиз ҳар бир нутқида қишлоқ инфратузилмасини яхшилашнинг зарур шартларидан бири – бу ерда ўрта ва кичик бизнесни ривожлантириш, кичик корхоналар ташкил этиш, бир сўз билан айтганда, агросаноат ишлаб чиқаришини замонавийлаштириш эканлигига алоҳида тўхталиб ўтади. Юртбошимизнинг бу кўрсатмаси Ёрқишлоқда изчил рўёбга чиқарилмоқда. Ҳозир бу ерда 27 та деҳқон ва фермер хўжалиги, 45 та якка тартибда фаолият кўрсатувчи субъектлар ноз-неъматлар ва кенг истеъмол буюмлари ишлаб чиқармоқда. Қишлоқ марказида ёғмой заводи қурилиши бошлаб юборилди. Шу мақсадда “Пахта Банк”дан кредит олинди. Қутлуғ, Янги кўрпа маҳаллалари аҳолисини ичимлик суви билан таъминлашни яхшилаш учун 11 миллион сўм сарфланиб, артезиан қудуғи кавланди.

Биз Ёрқишлоқнинг гул ва ишкомлар оғушидаги файзли кўчалари, текис ва равон йўллари бўйлаб борар эканмиз, бу ерда одамларнинг бир-бирларига нақадар меҳр-оқибатли, ўзаро ҳамжиҳатлигидан ҳайратга тушдик. Ва бу ердаги тўкин-сочинлик, ҳавас қилса арзигудай фаровонлик замирида ана шу ноёб инсоний фазилат – меҳр-шафқат, қадр-оқибат зоҳирлигини англадик.

-Ютуқлар ўз йўлига, - дейди Муталибжон Маҳмудов суҳбатимиз пировардида, - ҳали истиқболдаги режаларимиз бисёр. Энг биринчи ва доимий вазифа – бу тинчлик, осойишталикни таъминлаш. Қолаверса, аҳолини тўла иш билан банд этиш тадбирларини кўряпмиз. Вояга етмаган ёшлар доимий диққат марказимизда. Ободонлаштириш эса бир зум ҳам эътиборни бўшаштирмайдиган соҳа. Қолаверса, йиғин қошидаги жамоатчилик комиссиялари фаолиятини такомиллаштириб боришимиз, шу йўл билан маҳаллий бошқарув тизими салоҳиятини мустаҳкамлашимиз зарур. Мамлакатимизда рўёбга чиқарилаётган ижтимоий муҳофаза адолатли ва аниқ мақсадларга йўналтирилиши устидан назоратни янада кучайтириш давр талабидир.

Қутлуғ ва Ғалаба маҳаллаларида 2 мингга яқин қирғизлар яшайди. Улар ижтимоий ҳаётнинг барча жабҳаларида ўзбеклар билан баб-баробар иштирок этяптилар. Мақсадимиз миллатлараро тотувлик, бағрикенглик тамойилларини турмушимизга кенгроқ сингдириш, фаровонликни таъминлашдир.

...Ёрқишлоқдан қайтар эканмиз, бу ердаги ҳаёт, ёрқин келажак учун кураш, изланиш, тараққиёт оқимидан, энг муҳими, одамларнинг кайфиятидан кўнглимиз тўлди.

Абдумутал АБДУЛЛАЕВ,
Қобилжон АСҚАРОВ.

* * *

СУРАТЛАРДА: 1. Ёрқишлоқ фидойи инсонлари - Юсуфжон Сотволдиев (чапдан иккинчи) ва Муталибжон Маҳмудов (ўнгдан биринчи) профилактика нозири, милиция майори Абдуваҳоб Жумабоев ҳамда маҳалла фаоли Таваккалжон Усмоновлар билан қизғин суҳбатлашишмоқда; 2. Меъмор Ўринбой Ўрмонов ўзи экkан гуллардан завқ-шавққа тўлиб, хаёлида янги бино кўринишини жонлантираётган пайт.

Хурсандбек АРАББОЕВ олган суратлар.

МУҲИМИ ҚОНУНИЙЛИК

Ўзини тадбиркорман, деб билган ҳар бир одам бозорда ўз маҳсулотларини тезроқ сотиб мўмай даромад олишни кўзлайди. Бунга у ҳақли. Фақат ҳаммаси қонуний бўлса бас. Унга биров халақит бермайди. Бозор эркин. Маҳсулот харидоргир бўлса, шунинг ўзи етарли. Келишасан-да сотаверасан. Аслида бозорнинг талаб ва эҳтиёжи ҳам шу. Муросага асосланади.

Юқорида бежиз қонуний сўзига урғу бермадик. Чунки айрим қўштирноқ ичидаги тадбиркорлар туфайли истеъмолга яроқсиз маҳсулотлар ҳам сотувга чиқиб қолади.

Вазирлар Маҳкамасининг “Ижтимоий товарлар билан савдо қилишни тартибга солишга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида” қарори айнан ана шундай ҳолатларнинг олдини олиш мақсадида қабул қилингандир. Ҳар қандай қонун, қарор ижроси билан кучли, албатта. Шу билан бир қаторда улар маълум бир мақсадда, маълум бир соҳани ислоҳ қилишга қаратилган бўлади. Қонунга зид фаолият узоққа бормайди.

Боғдод туман давлат солиқ инспекцияси бошлиғи Абдували Тешабоевнинг айтишича, туман солиқ инспекцияси ходимлари томонидан бир қанча ноқонуний ҳолатлар аниқланган.

-Жорий йилнинг бошидан буён тўртта яширин цех фаолиятига чек қўйдик, - дейди А.Тешабоев. - Бундан

ҚАРОР ВА ИЖРО

ташқари сифатига кафолат бўлмаган маҳсулотларни ўз уйида, бозорда ноқонуний ҳолатда сотаётган шахслар ҳам учраб турибди.

Салимжон Умрзоқов ана шундай шахслардан биридир. У ҳеч қандай ҳужжатсиз, рухсатномасиз Тошкентдан уйигача олиб келган умумий қиймати 1 миллион 70 минг сўмлик 214 қоп унни сотаётганда қўлга олинди.

Самарқанд вилояти Каттақўрғон шаҳрида яшовчи Мунаввар Холматова ҳам негадир ўзига тегишли бўлган 50 турдаги, ярим миллион сўмдан зиёдроқ турадиган дори-дармон маҳсулотларини Бағдодда сотишни мўлжаллаган экан.

Наманганлик Акмал Мамадалиев шериги Маъмуржон Раҳмонов билан 10 минг дона тухумни сотиш учун шу туманга келтирганлар. Қизиғи, Акмалнинг ўзи ҳам солиқ соҳасидан бехабар эмас. У бизнес мактабини молия ва солиқ мутахассислиги бўйича тамомлаган. Бундай мисолларни яна келтириш мумкин. Гап бунда ҳам эмас. Гап пулда, яъни инсонларнинг пулни деб ҳар туйнукка бош суқиб кўришларида. Пул топиш яхши, албатта. Фақат, ҳалолига нима етсин. Энг муҳими эса қонунийликда.

Шундай экан, белгиланган тартибда, қонунларга амал қилган ҳолда иш юритиш нафақат тадбиркорликда, барча соҳаларда ҳам ўзининг ижобий самарасини бермай қолмайди. Зеро, қонунни четлаб ўтиш эвазига бойлик орттиришга уриниш охир оқибатда салбий оқибатларга олиб келиши, шубҳасиз.

Дилшод УЛУҒМУРОДОВ,
“Қишлоқ ҳаёти” мухбири.

Марғилондаги Ўзбекистон – Буюк Британия ҳамкорлигида бунёд этилган “Фарғонасут” қўшма корхонасида ҳозир ўн икки турдаги сут маҳсулотлари ишлаб чиқарилмоқда. Бундан ташқари, тайёрланаётган ўн олти турдаги музқаймоқ нафақат водийда, балки пойтахтимизда ҳам аллақачон ўз харидорларини топган. Айни пайтда қарийб 300 нафар ишчи меҳнат қилаётган корхона маҳсулотлари Тошкент шаҳри ва вилоятдаги оромгоҳ, мурувват уйи ва даволаниш масканларига ҳам етказиб берилаётир.

СУРАТДА: оператор Гуласал Ботирова иш пайтида.

Муқимжон ҚОДИРОВ (ЎзА) олган сурат.

ҲАМЁН НЕГА ПУЧ?

(Боши 1-бетда)

Дебитор қарзлар 36 миллион 500 минг сўмни ташкил этади. Кредитор қарзлар эса ундан ҳам кўп – 201 миллион 700 минг сўм. Аҳвол шундай бўлгач, корхонанинг молиявий аҳволини мақташ ортиқча бўлса керак. Дарвоқе, иш ҳақидан қарздорликни айтмасак юқоридаги даъволаримиз кемтик бўлиб қоладигандек. Ҳали 6 миллион 451 минг сўм иш ҳақи берилмай турганидан ишчи-хизматчиларнинг кайфияти яхши эмас. Айтишларича, Қамашида яна бир турдош корхона бор экан. Хушмурод Улашев раҳбарлик қилаётган хусусий корхонада кам одам билан кўп ва арзон момиқ ишлаб чиқарилаётганлигини айтишди. Шундай экан, нега Бойқобил Чоршанбиев раҳбарлик қилаётган ҳиссадорлик жамиятида иқтисодий кўрсаткичлар, молиявий аҳвол бу қадар ғариб? Сабаби шундаки, “Момиқ” акциядорлик жамиятида кўп киши ишлагани ҳолда кам маҳсулот ишлаб чиқарилади. Иккинчидан, харажат юқори бўлгани учун маҳсулот таннархи қимматлашиб кетаётир. Хусусий корхоналарда эса бунинг акси.

Бош ҳисобчининг ҳузурига Улжон Хўжаёрова деган лаборант кириб келди. Унинг корхонадаги аҳволга муносабатини билмоқчи бўлдик.

-Бошқалардан сўрайверинг. Ҳеч нарса деёлмайман. Кейин балога қолиб юрмай.

-Қайси ойларга маош олдингиз?

-Эсимда йўқ.

-Дивиденд олдиларингизми?

-А?

Раис Бойқобил Чоршанбиевнинг кабинетида мастер Эргаш Тўраев билан гурунг қилдик. Унинг ҳам асабийлашиб турганини юзидан сезиш қийин эмасди. Бунинг сабабини сўрашга тўғри келди. У эса ҳеч яширмасдан гапира бошлади.

-Сизга тўғрисини айтсам, аҳвол чатоқ. Авваллари корхона анча яхши эди. Кейинги йилларда эса инқирозга юз тутди. Раҳбарлар келяпти, яна бошқаси сайланяпти. Ўзгаришдан сира дарак йўқ.

-Қачон маош олган эдингиз?

-Қайси ойдалигини билмайману етти минг сўм қўлимга текканлиги эсимда. Билакда куч бор. Кисса эса пулга зор, деганлари шу бўлса керак-да. 1981 йилдан бери шу ерда ишлайман. Ойлигим, даромадим кам. Аммо йигирма йилдан ошиқроқ вақт ишлаб, ташлаб кетишга кўзим қиймаяпти. Қаранг, бир укам Қаршида 14 кун ишлаб 41 минг сўм топиб келди. Мен бўлсам бу ерда шунча пулни икки ойдаям топа олмайман. Э, нимасини сўрайсиз. Тағин буларни ёзиб юрманг, катталардан балога қолиб кетаман...

Жовли ХУШБОҚ,
“Қишлоқ ҳаёти” мухбири.

ЛУҚМА

Ўтган асрдан “мерос” бўлиб ўтган мудҳиш офатлардан бири ОИТС (орттирилган иммунитет танқислиги синдроми) хасталиги эканини яхши биламиз. Бугунги кунда бу касалликнинг касофатли қадами дунёнинг барча ҳудудларига етиб боргани сир эмас. ОИТС билан оғриганлар ва шу офат сабаб ҳаётдан бевақт кўз юмаётганлар сони йил сайин ошиб бораётгани, ҳозирга қадар 100 миллион(!)дан ортиқ киши ОИТСга дучор бўлгани, ҳар дақиқада ўртача ҳисобда бир киши шу дард вирусини юқтириб олаётгани ҳақидаги маълумотлардан беихтиёр даҳшатга тушасиз.

ҚОШ ҚЎЯМАН ДЕБ...

Афсус шундаки, шу пайтга қадар бу мудҳиш хасталикнинг давоси топилганича йўқ. Жаҳоннинг етакчи ташкилотлари унинг олдини олиш юзасидан кенг қўламда иш олиб бораётир. Мамлакатимизда фаолият кўрсатиб турган республика СПИД маркази томонидан UNAIDS, PSI каби халқаро ташкилотлари билан ҳамкорликда ОИТСнинг олдини олиш юзасидан бир қатор чора-тадбирларни амалга ошираётгани эътиборга моликдир.

Мазкур ташкилотлар ташаббуси билан оммавий ахборот воситаларида, жамоат жойлари ва транспортда ОИТСдан эҳтиёт бўлишга ундовчи даъватлар, лавҳа ва плакатлар аҳоли эътиборига ҳавола этилмоқда. Фақат...

Ҳар гал метрога тушганимда вагон ичидаги бир ойнаванд лавҳа эътиборимни тортаверади. Орқа фонда ёшгина қизни бағрига олган ҳабашнусха йигитнинг моторли қайиқда бораётгани акс этган. Сурат тепасида “Здоровая жизнь – это мой выбор” (“Соғлом ҳаёт – мен танлаган йўл”) деган сарлавҳага кўзингиз тушади. Даставвал ОИТС қандай йўллар билан юқиши ҳақида қисқача маълумот бериб ўтилади.

Сурат остидаги матнга эътибор қаратинг:

“Муҳаббат энг гўзал туйғу ва шу билан бирга юксак масъулиятдир. Сен ҳамиша ўз соғлиғинг ва сен учун яқин кишининг саломатлигини мудҳиш хатар - ОИТС хавфидан сақлашинг лозим.

ОИТС қандай йўллар билан юқишини ҳаммамиз яхши биламиз. Бироқ бу борадаги амалий тавсияларга ҳамма ҳам амал қилавермайди.

Замонавий ҳимоя воситалари ёрдамида биз ўз саломатлигимиз ва албатта, келажак авлод соғлиғини асраб қолишимиз мумкин”.

Рус тилидаги матннинг асосий мазмуни шу. Бу реклама лавҳасидан шу нарса маълум бўладики, ОИТСга чалинмаслик учун ўша “ҳимоя воситаси”дан фойдаланишнинг ўзи кифоя.

Тўғри, эҳтимол реклама қилинаётган ўша "матоҳ" билан касаллик юқишининг олдини олиш мумкиндир. Балки, касалликнинг олдини олишда бу усул ҳам самара берар. Бироқ миллий қадриятларимиз гултожи ҳисобланган иффат, ҳаё, ор-номус, поклик, ҳаромдан парҳезкорлик каби тушунчаларни барқарор тутиш ҳар қандай "ҳимоя воситаси"дан кўра самаралироқ эмасми?

ОИТС аталмиш балои азимнинг асл манбаи жинсий бузуқлик, фаҳш ва гиёҳвандлик экани барчага маълум. Юқоридаги “иддао” эса “Кўнглинг истаганини қилавер, фақат ўзингга ҳушёр бўл”, деган хулосага олиб келмайдими? Бундай “чақириқлар” замирида ёшларимиз онгида шаҳвоний бузуқликка рағбат уйғотиш мақсади йўқмикин?

Яқинда ОИТСга қарши курашиш масалаларига бағишланган нуфузли бир йиғилиш ниҳоясида қатнашчиларга... биттадан бепул “презерватив” тарқатилди...

Алҳазар! Нима дейишга ҳам ҳайрон қоласан киши. ОИТС, шубҳасиз, ҳалокатга олиб келади. Бироқ, уни келтириб чиқарувчи сабаблар ОИТСнинг ўзидан ҳам мудҳиш иллат эканлигини унутмаслик лозим.

ОИТС – маънавий тубанлик, жаҳолат ва разолатнинг пировард ҳосиласи. Иймон-эътиқод, иффат ва поклик бор жойда унинг уруғи ҳам яқин йўламайди. Бизнинг назаримизда ўзининг ва яқинларининг саломатлигини ўйлаган одам биринчи галда танани эмас, руҳни, қалбни ҳимоя қилиши лозим.

Турмуш тарзимизни, дунёқарашимизни ғарбга хос енгил-елпи тушунчалардан покласак, фарзандларимиз тарбиясига ўта жиддийлик ва қатъият билан ёндашсак, уларни руҳий баркамоллик, шарқона одоб-ахлоқ руҳида тарбияласак, ОИТС даҳшатидан хавотирга тушмасак ҳам бўлаверади. Ана шунда хорижнинг ишонарли "ҳимоя воситалари"ни реклама қилишга ҳам, ҳомийлар томонидан гиёҳвандлар учун текин шприцлар тарқатилишига ҳам ўрин қолмайди.

Рустам ЖАББОРОВ

Асад. Ҳосилнинг тақдири шу ойда ҳал бўлади. Бу – пахтазорда туғилиб, дала ҳалгунчакларида улғайиб, энасининг этагидан тутиб, эгатларда думалаб, пахта хирмонларида қийқириб ўйнаб, эсини таниган, ота-она касбини эъзозлаб келаётган деҳқонларнинг фикри.

Бу йилги саратон ҳарорати баланд келди, асад эса ундан-да ҳовурли... Истироҳат боғларида сайр қилаётган, соя-салқинда ҳордиқ чиқараётганларнинг нолишлари ўринли. Ловуллаб турган пахтазорда тобланиб меҳнат қилаётганлар эса ўзларининг эмас, ниҳоли дардида.

МЕҲРИ МОМОНИНГ ЭЪТИРОФИ

МАВСУМ

Иштихон туманидаги Жўра Маҳмудов номли ширкат хўжалигида бўлганимизда, қуёш қоқ тиккага келган маҳалда ҳам 562 гектар ерда мўл ҳосилга замин яратаётганлар-ни кўрдик. Карим Тошқулов, Акрам Раҳматов сингари юзлаб ширкатчи ва фермерлар далаларида ҳаёт қайнамоқда. Тажрибали деҳқон Яҳё Бобоев Абдуғофир Қаршиевнинг ёнида яқин маслаҳатчи бўлиб турибди.

Пастдарғомдаги Бойтўра Кўмаков номли хўжалик раҳбари Ҳайит Салимов 2 июн куни ёққан дўл 233 гектар пахтазорни пайҳон қилиб кетганини айтаркан, оғир хўрсинди. 80 гектар майдонни тўлиқ бузиб, қайта экишганини, ана шу экинзорлардаги ниҳоллар парвариши алоҳида эътибор талаб қилишини, шу боис далани бир зум ҳам тарк эта олмасликларини таъкидлайди. Ўн гектар пахтасини бузиб, 5-6 июн кунлари қайта чигит эккан Сайид Эркаев оиласи аъзолари, сувчилар Тошболта Қудратов, Шомурод Қобилов, чопиқчилар Тўхта Қудратова, Рўзигул Азимова, механизатор Абдусамад Авазовлар режаларини ўтган йилги натижа – 135 фоиздан ҳам ошириш ишончи билан меҳнат қилишмоқда.

-Бу йил биз пахтакорларга вилоят ҳокимлиги томонидан катта мадад уюштирилди, - дейди Оқдарё туманидаги Намоз Пиримқулов номли ширкат хўжалигининг кўп йиллик тажрибага эга пахтакори, "Меҳнат шуҳрати" ордени соҳибаси Меҳри момо Меҳрибонова. – Пахтакорлар, хўжалик мутахассислари ғалла ўрими масъулиятидан озод этилдилар. Ғўза парвариши сусайтирилмади.

Узоқ йиллардан буён қишлоқдан йироққа ўғил-қизлари, келинлари билан кўчиб келиб "оқ олтин" яратаётган, юзлари қақроқ ерлардек тарам-тарам ажинли, сочлари пахтадек оппоқ, меҳрли кўзлари эса дилларни эритувчи онахонни саволга тутамиз. "Тик пешинда пахтазор оралашингиз шартми, онажон? Етмиш билан юзлашибсиз, ўғилларингиз тажриба орттиришган, кексалик гаштини суриб, тўю маъракаларда юрсангиз бўлмайдими?"

-Ҳай, болам-а, болам. Пахтазорсиз, пахтасиз ҳузур-ҳаловатимни тасаввур эта олмасам, қандоқ қилай? Ғўза нозик ўсимлик. Унга меҳрингизни бермасангиз бўлмайди. Эрта тонгда, кеч салқинда у дардини ёрмайди, кўзингизни қувнатиб яшнаб тураверади. Сувга келган-келмаганини, ишловга муҳтож ёки муҳтож эмаслигини, озуқага зор-зормаслигини яширолмайди. Сиз эса уни парвариш қилишдан тўхтамаслигингиз лозим. Қарабсизки, пайкал бир текис унади, ҳосил мўл, сифати юқори бўлади.

Ҳа, бугун Самарқанд вилояти пахтакор туманларининг қай бирида бўлманг, кўсакка-кўсак, ҳосилга-ҳосил қўшаётган пахтакорларнинг мардона меҳнатига гувоҳ бўласиз. Улар кўрсатган жасоратли меҳнат самараси қувончли бўлишидан ишонч ҳосил қиласиз.

Ўктам ҚУРБОНОВ,
"Қишлоқ ҳаёти" мухбири.

ҚУТЛУҒ КУНЛАР ШУКУҲИ

(Боши 1-бетда)

Билимдон, ўз касбига меҳр қўйган кишини она замин сийлайди, уни элга танитади. Бундай кишиларнинг рўзғори, турмуши тўкин бўлади. Бешкентлик деҳқонларнинг фаолияти ҳам буни яққол кўрсатиб турибди. Улар ўтган йили ғалла майдонларининг ҳар гектаридан 51 центнердан, жами 3660 тонна дон ҳосили олишган эди. Пахта ҳосилдорлиги эса гектарига 38 центнердан тўғри келди. Давлатга топширилган 3504 тонна "оқ олтин"нинг асосий қисми юқори навларга қабул қилиб олинганлиги учун ҳам даромад кўнгилдагидек бўлди. Пировардида хўжалик ўтган йилни 260 миллион сўм соф фойда билан якунлади. Пудратчиларга меҳнат ҳақининг ўз вақтида бериб борилишига эришилди. Бу жуда муҳим кўрсаткич. Президентимизнинг хўжаликка бу галги ташрифи чоғида ишнинг натижаси қандай бўлаётганлиги билан қизиққанлиги бежиз эмас. У кишининг оилавий пудратчи Содиқ Мирзаев даласидаги суҳбати ҳам шу ҳақда бўлди.

Содиқ Мирзаев бошлиқ оилавий пудратчилар жамоаси 12 кишидан иборат. Улар 26 гектар ерда деҳқончилик қилишади. Ўтган йили пудратчилар ғалладан ҳам, пахтадан ҳам мўл ҳосил етиштириб, жами 26400 минг сўм даромад қилгандилар. Соф фойда 9 миллион 600 минг сўмни ташкил этди. Пудратчилар ойлик маошларидан ташқари 10,5 тонна шрот, 8100 килограмм шелуха, 2 тонна 910 килограмм ёғни натура ҳолида олдилар. Бу йилги натижалар ҳам кўнгилдагидек. Агар ўтган йили пахта ҳосилдорлиги 45 центнерга тўғри келган бўлса, пудратчилар жорий йил ҳосилдорликда ундан ҳам юқорироқ натижага эришиб, даромадни янада кўпайтириш ниятида меҳнат қилишяпти. Ғўзаларнинг ҳозирги ҳолати ҳосилнинг чиндан ҳам салмоқли бўлишидан далолат бериб турибди. Ҳосилот Ориф Бозоровнинг айтишича, бу йил ҳам ғалладан баракали хирмон кўтарилибди. – Меҳнати маҳсулидан баҳраманд бўлаётган деҳқонларимизнинг ишга муносабати ўзгараяпти, улар энди тобора унумлироқ ишлашга ҳаракат қилишаяпти, - дейди у.

Содиқ Мирзаев Юртбошимиз билан бўлган мулоқот чоғида ўзини ҳақиқий деҳқон эканлигини кўрсатди. Юртбошимиз ундан мамнун бўлиб "Ернинг балл бонитетини билган деҳқонга балли!" дея ўз завқини ифода этди.

-Юртбошимизнинг деҳқоннинг дардини қалбдан ҳис этиб, оғирини енгил қилишга, турмушини фаровон этишга интилаётганликлари кўнглимизни тоғдек кўтарди, - дейди ер соҳиби. - Эртанги кунга бўлган ишончимизни янада мустаҳкамлади. Биз бундай юксак эътиборга жавобан бундан-да яхшироқ ишлашимиз лозимлигини чуқур ҳис этдик.

Хўжаликка қарашли Юқори Бешкент, Қуйи Бешкент, Потрон, Кахлак, Хитойкенти қишлоқларида истиқомат қилаётган 13 минг аҳоли учун яратилган маданий-маиший шароитлар йил сайин яхшиланиб бормоқда. Қишлоқларнинг ҳаммаси газлашган, водопровод ўтказилган, 5 та мактаб, клуб, кутубхона, стадион бор. Ариқлардан доим сув оқиб туради, томорқа хўжалиги яхши йўлга қўйилган. Буларнинг ҳаммаси меҳнат туфайли.

Хўжаликда жами 68 та оилавий пудратчилар бўлиб, уларнинг ҳаммаси ҳам шу кунларда кўтаринки кайфиятда самарали меҳнат қилишаётир. Биз Норпўлат Раҳмонов, Ҳамза Ҳасанов, Сирож Исломов, Кичик Омонова, Дилором Мадатова каби оилавий пудратчиларнинг далаларида ҳам бўлиб, ғўзаларнинг барқ уриб ўсаётганига гувоҳ бўлдик.

-Муаммолар йўқми, - сўрадик деҳқонлардан.

-Нега бўлмасин, иш бор жойда камчилик албатта бор-да, - дейишди улар. – Гоҳида ўғитдан гоҳида техника етишмаслигидан қийналамиз. Аммо бу муаммоларни ўзимиз бартараф этишимиз керак. Қолаверса, бу пайкаллар баҳонаю дангасаликни ёқтирмайди. Кейинчалик етишмовчилик олдида довдираб қолдингизми, бас, муаммоларга кўмилиб кетасиз. Шу боис экинзор билан тиллашиб яшаяпмиз. Натижасини эса кузда кўрасиз... Албатта, бир келинг.

Бозор ЭРҚОРОВ,
"Қишлоқ ҳаёти" мухбири.
Маҳмуд ПИРМАТОВ,
журналист.

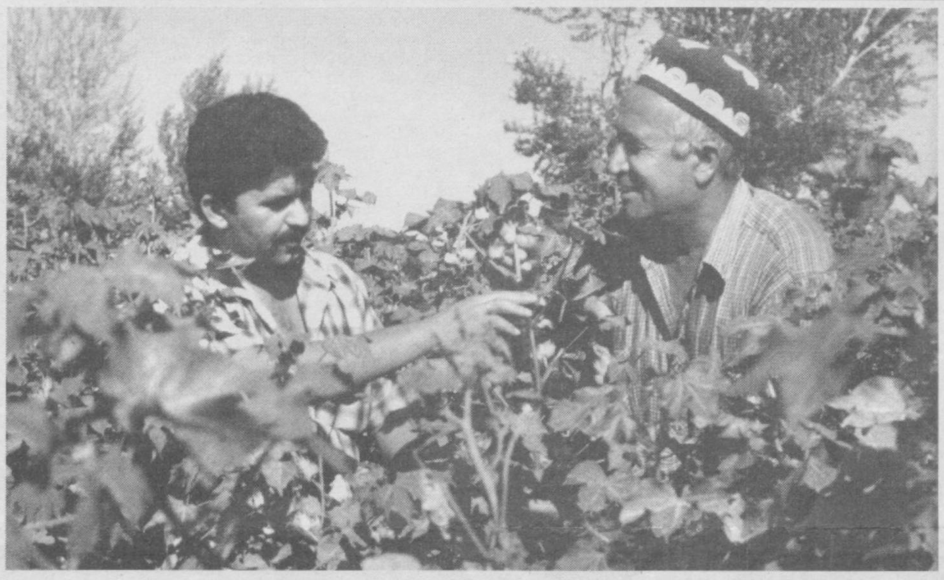

Оддий эътиборсизлик йил бўйи қилинган меҳнатни икки-уч кундаёқ ҳавога совуриши мумкин. Айниқса, асад ойида, кўсак қурти бош кўтарган маҳал. Буни Пастдарғом туманидаги "Пастдарғом" ширкат хўжалиги деҳқонлари яхши билишади. Шу боис ҳар бир дала сифатли қилиб озиқлантириш, суғориш, ишлов бериш қатори мутахассислар томонидан доимий равишда кузатилаяпти. Бугунгача 300 гектардан ортиқ майдонга биологик усулда ишлов берилди. Пайкалларга 125 дона ферамонтутқичлар қўйиб чиқилди. Шу боис далада ғўзаларнинг ривожи ёмон эмас.
СУРАТДА: тажрибали мутахассис Ҳусан Ҳайдаров ижарачига ўз тавсиясини бераяпти.
А.ҲАҚБЕРДИЕВ олган сурат.

БИЛАСИЗМИ?

ЕРҚАЛАМПИР

Ерқалампир таркибида кўпгина фойдали моддалар мавжуд.

Ўсимликдаги фитонцидлар териб қўйилган меваларни яхши сақланишига ёрдам беради. Маълумотларга қараганда, баландлиги 25 сантиметр бўлган (оғзи зич ёпиладиган шиша идишга) 200 грамм миқдорда ерқалампир қириндиси қўйилиб, унга шохчалари билан крижовник, шунингдек, қора ёки қизил қорақат солиб қўйилганида, крижовник 6 ой мобайнида бузилмай, ўз рангини сақлаб турган.

Ерқалампир илдизидан олинган модда таъсирида чивин личинкалари, шунингдек, тўрт турдаги кана ғумбаклари нобуд бўлади. Яна бир қизиқ тажриба. Ерқалампир баргларининг кукуни устига тўрт турдаги кана личинкалари қўйилганда, 15-20 дақиқа давомида барча личинкалар қирилиб кетади.

ИТУЗУМ

Табиатда итузумнинг чучук-тахир тури (Соланум дулцемара) – заҳарли ҳисобланиб, унинг таркибида глюкоалкалоид салонин моддаси бор.

Зараркунанда ҳашаротларга қарши дори тайёрлашда унинг баргли шохчаларидан фойдаланилади. Янги майдаланган ўсимлик барг ва шохчаларидан 5-6 килограмм миқдорида олиб, 3-4 соат давомида бир челак сувда бўктириб қўйилади. Сўнгра, унча катта бўлмаган аланга устида 3 соат давомида қайнатилади. Қайнатма сузиб олинади, туппаси эса дағал тўқима воситасида сиқиб шарбати чиқарилади. Қайнатма оғзи яхши ёпиладиган шиша идишга солинади. Агар қайнатма салқин ва қоронғи жойда сақланса, унинг кучи бир неча ой мобайнида сақланиб қолади.

Тайёрланган қайнатма ишлатилишидан олдин сув билан суюлтирилади (1 литр қайнатмага 2 литр сув қўшилади), сўнгра қуртларга ҳамда ёш личинкаларга қарши пуркалади.

Маннон НАБИЕВ,
доришунос олим.

ЗАРАРКУНАНДАЛАРГА ҚАРШИ КУРАШ

Жорий йилдаги об-ҳавонинг ноқулай келиши пахтакорларимиз билан мева-сабзавот етиштирувчи деҳқонларимиз ишларида қатор муаммоларни келтириб чиқармоқда.

Муаммоларни бартараф этиш учун қорақалпоғистонлик мутахассислар ҳам астойдил бел боғлашди.

Республикада мавжуд 51 та биологик лабораторияларда 482,5 килограмм ситотрога тухуми, 212,5 килограмм трихограмма, 47 миллион дона бракон, 10975,3 минг дона олтинкўз фойдаланиб, зараркунандаларнинг кўпайиб кетиш олди олинмоқда. Бу борада Хўжайли тумани "Қорақалпоғистон" хўжалигидаги Ойша Маткаримова раҳбарлик қилаётган биолаборатория ишлари мақтовга лойиқ. Лаборатория ходимлари Республиканинг Тахтакўпир, Кегайли, Нукус туманлари хўжаликларига трихограмма, бракон энтомофанларини шартнома асосида етказиб бермоқда. Лекин Чимбой, Қораўзак, Тахтакўпир туманларидаги биолаборатория ишлари талабга жавоб бермайдилар.

ЮРАКДАН АЙТИЛГАН СЎЗ

Вобкент тумани, Вобкент қишлоғида яшовчи Муртазо ака Ражабов оз эмас, кўп эмас, 25 йил мироблик қилди. Қулоғига "фермер" деган сўз чалинганида ўтган асрнинг саксонинчи йиллари охири эди. 1990 йилга келиб қизиқиш мақсадга айланди. "Мурод" фермер хўжалигини ташкил этди. Тўрт-беш бош қорамол, икки гектар ер – шу ишни этагидан тутишга кифоя қилди.

Кейин ҳатто енгил машинасини сотди-да, фермер хўжалигининг каму кўстига сарфлади.

Йиллар ўтиши билан фермернинг қорамоли кўпая борди. Оғил, айвонлар ҳам кенгайди. Ер майдони етти гектарга етди. Ҳозир унинг 60 бош қорамоли бор. Ўзига тўқ. Турмушидан нолийдиган жойи йўқ. Ҳолбуки, ўн беш йилча илгари буни тасаввурига ҳам сиғдира олмасди.

Муртазо аканинг асл касби мироб, дедик. Унинг чорвачилик соҳасидаги ишлари билан танишгач, ҳақиқий фермер экан, деган ўйга бордик. Томорқасига бошлагандан сўнг эса фикримиз яна ўзгарди: отахон танти деҳқон, боғбон ҳам экан. Унинг 50 туп анори бор.

-Бухоро бозорига элтсам, ғурбинликлар (Бухорода Ғурбин қишлоғи анор етиштириш билан шуҳрат қозонган) хижолатга тушиб сотгани олиб келган анорларининг устини ёпиб қўйишади, - дейди Муртазо ака ғурур билан. - Ўзи ҳам ҳар бири тарвуздек келади-да.

Ҳа, ердан қандай фойдаланишни Муртазо акадан ўрганса арзийди. Ариқ бўйига эккан 400 туп ўрик, 400 туп шафтоли кўчатининг ҳаммаси ҳосилга кирган. Шовуллаб турган 4 минг туп теракни айтмайсизми? Гилос, олма, анжир, ҳандалак, қовун дейсизми, ҳаммасидан бор.

Фермер трактор, ўрим техникаси сотиб олган. 100 бош

ШУНДАЙ ОДАМЛАР БОР

қорамолга мўлжалланган молхона қурилган.

-Буларнинг барига ҳеч кимдан ёрдам олмай туриб ҳалол меҳнат эвазига эришдим, - дейди у.

Лекин фермерни ташвишлантираётган масалалар ҳам йўқ эмас экан.

-Чорвачилик ўгай соҳага айланиб қолди, шундан хафаман, - дейди у. – Атиги етти гектар ерим бор. Аммо шунга ҳам пахта, буғдой эк, деб тиқилинч қилишади. Нима, аҳолига сут, гўшт керак эмасми? Яна бир гап. Сутнинг нархи паст. "Бухоросут" ҳиссадорлик жамияти биздан унинг ҳар литрини 130 сўмдан сотиб олади. Сувтекинга кетган шу маҳсулотнинг пулини вақтида ололмай сарсон бўламиз, денг. Етти ойдирки, бир ярим миллион сўм пулимни ололганим йўқ.

Муртазо аканинг куйинишида жон бор. Аммо қайта ишлаш саноатида рақобат муҳити яратилмас экан, аҳвол ўнгланиши қийин. Айтайлик, ўнлаб фермерлар фаолият кўрсатаётган Вобкентда сутни қайта ишлаб тайёр маҳсулот чиқарувчи чоғроқ цехлар барпо этиш мумкин-ку.

-Қишлоғимизда қариялар чойхонаси қуриш ниятим бор, мактабга ҳам тузукроқ моддий ёрдам берсам дейман, - дейди фермер.

Муртазо ака билан хайрлашаётиб... "Сиз – фермерсиз. Ўзингизни бой-бадавлат деб ҳисоблайсизми?" дея сўрадик. У киши бир муддат ўйга чўмди. Эҳтимол, у шу лаҳзада бир парча томорқага зориқиб яшаган дамларини, эртаю кеч меҳнат қилса-да, чўнтаги тузукроқ пул кўрмаган вақтларини ёдга олгандир. Яна билмадик. Ҳар ҳолда унинг жавоби қатъий бўлди: "Элим бой бўлмагунча мен ўзимни бадавлат деб ҳисоблай олмайман!"

Бу юракдан айтилган сўз эди.

Истам ИБРОҲИМОВ,
"Қишлоқ ҳаёти" мухбири.

Кегайли туманидаги "Халқобод" ширкат хўжалиги марказий омборхонасида оилавий пудратчиларга шартномадан зиёд етиштирган ғалла донининг бўлишиб берилаётганининг гувоҳи бўлдик.

МЕҲНАТ САМАРАСИ

- Ўтган йили ғалла майдонларининг 118 нафар пудратчига бўлиб берилиши ўз самарасини берди, - деди ширкат хўжалиги раиси Борикбой Ережеков. – Натижада ғалла топшириш бўйича шартнома режасини республикада биринчилардан бўлиб бажардик. Бугунги кунда ширкат хўжалиги бўйича 35 та оилавий пудратчига 46 тоннадан зиёд ғалла дони бўлишиб берилди. Масалан, оилавий пудратчилардан Бозорбой Жаримбетов шартномадан зиёд топширган ҳосили учун 5 тонна 600 килограмм, Султониёз Абдуниёзов 4 тонна 800 килограмм ғалла олишга муваффақ бўлишди. Шунингдек, яқин кунларда ширкат хўжалиги ишчиларига ҳам 120 тонна ғалла бўлишиб берилди.

"Туркистон-пресс"

Хўжалик, корхона, ташкилот раҳбарлари, фермерлар ва фуқаролар диққатига!
"Ёғмойтамакисаноат" уюшмаси таркибидаги Қўқон шаҳар масъулияти чекланган жамият шаклидаги
EFFEKTIV OIL
хорижий корхонаси чекланмаган миқдорда
МЕВА УРУҒИ ВА ДАНАКларини СОТИБ ОЛАДИ
Бу хайрли ишларингиз билан мустақил республикамиз халқига шифобахш дори-дармон ёғларни тайёрлашга ўз ҳиссаларингизни қўшган бўласизлар.
Турли хилдаги уруғ ва данакларнинг сотиб олиниш тартиби ва нархлари тўғрисидаги маълумотлар юзасидан қуйидаги телефон рақамларига мурожаат қилишингиз мумкин:
Тошкентда 8 (371-2) 98-68-52; 98-68-53
Қўқонда 8 (373-55) 3-61-28; 2-13-83
Манзил: 713000, Фарғона вилояти, Қўқон шаҳри, Усто-бозор кўчаси, 94-уй.

ШИРКАТ ВА ФЕРМЕР ХЎЖАЛИКЛАРИ РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!
КУНГАБОҚАР УРУҒИ СОТИЛАДИ
"Ёғмойтамакисаноат" уюшмасининг "МТ Инвест-Импэкс" фирмасида сотиш учун Ўзбекистон шароитига мослаштирилган 30 тонна Молдова Республикасидан келтирилган Дурагай (Гибрид) кунгабоқар уруғлари мавжуд. Тўлови пул кўчириш йўли билан амалга оширилади. Етиштирилган ҳосилни ёғ заводлари шартнома асосида қабул қилади.
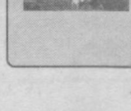
Мурожаат учун телефонлар:
152-52-84; 152-61-96; 55-39-16.

ЕТТИ ИҚЛИМДАН БИР ШИНГИЛ

АМЕРИКА АСКАРЛАРИ ЛИБЕРИЯДА

Американинг денгиз пиёдалари вертолёт ёрдамида Монровиядаги АҚШ элчихонасига келтирилганлар.

Ҳозирда уларнинг сони 7 киши эканлиги айтилаётган бўлиб, ҳарбийларнинг асосий вазифалари Либерия аҳолисига инсонпарварлик ёрдами кўрсатишни йўлга қўйиш учун шарт-шароитлар яратишдан иборат. Бу ҳақда Техасда меҳнат таътилида бўлган АҚШ президенти Жорж Буш ҳам журналистларга интервью берган ҳамда аскарлар сонининг ошиши мумкинлигини айтган. Бугун Либерия қирғоқларида Американинг 4,5 минг аскари турган бўлиб, агарда президент Чарльз Тейлор мамлакатдан чиқиб кетса, уларнинг Либерияга киришлари кутилмоқда.

ПАРТИЗАНЛАР ЕТАКЧИЛАРИ УШЛАНДИ

Америка аскарларининг Тикрит шаҳрида ўтказган операциялари чоғида айни пайтда иттифоқчиларга қарши партизанлик ҳаракатларини олиб бораётган қуролли гуруҳларнинг уч нафар раҳбарлари ҳибсга олинган.

Уларнинг бири "Саддам федаинлари" ҳаракатига бошчилик қилганлиги тахмин этилаётган бўлса, қолган икки нафари Саддам Ҳусайн даврида армия генераллари бўлганлар.

Кеча эса Киев шаҳридаги "Борисполь" аэропортидан кўтарилган, бортида 69 нафар украин ҳарбий хизматчилари бўлган "Ил-76" самолёти Ироққа келиб қўнган. Шунингдек, 276 нафар украин аскари эса Қувайт давлатига келтирилган. Ироқнинг жанубий туманларидаги тинчлик ўрнатиш жараёнида иштирок этадиган украиналик ҳарбийлар Польша қўмондонлиги остидаги тинчликпарвар кучлар сафида бўладилар.

РОССИЯ – ЎЗБЕКИСТОН АЛОҚАЛАРИ ЯНАДА РИВОЖЛАНИШИ КЕРАК

Ўзбекистон Президенти Ислом Каримов билан учрашувдан сўнг Самарқанддан Москвага қайтиб келган Россия Федерацияси раҳбари Владимир Путин бош вазир Борис Алешин билан Ўзбекистон – Россия ҳамкорлигини янада фаоллаштиришга қаратилган асосий йўналишлар бўйича фикр алмашди.

Ҳамкорлик борасида икки давлат ўртасида тузилган комиссия таркибини янгилаш ишларига тезкорлик билан киришиш лозимлиги ҳақида Алешинга кўрсатма берган Владимир Путин Россия – Ўзбекистон алоқалари қадимий ва кенг миқёсли эканлигини айтган. Шунингдек, у икки давлат савдо алоқаларининг сусайишига йўл қўймаслик учун зарур чора-тадбирлар кўриш ҳамда нафақат савдо, балки бошқа соҳаларда ҳам ҳамкорликни яхши йўлга қўйиш лозимлигини таъкидлаган, дея хабар беради РИА "Новости".

ТЕРРОРЧИНИНГ ФОТОНУСХАСИ ЯРАТИЛДИ

Индонезия полицияси 5 август куни "Marriot" меҳмонхонасида террор актини амалга оширган жиноятчининг фотороботини яратган.

Мамлакат газеталарида чоп этилган фотороботдан гумондор 30 ёшлар атрофидаги киши эканлиги маълум бўлади. Полиция вакили Э.Маппасенгнинг айтишича, меҳмонхона олдида портлаган автомобиль қолдиқлари бўйича ўтказилган текширувлар чоғида унинг собиқ эгаси Шарқий Яванинг Чибубур шаҳрида яшовчи Сонни исмли киши бўлганлиги аниқланган. Лекин у 2 ҳафта аввал машинасини номаълум одамга сотиб юборган экан.

Эслатиб ўтамиз, 5 август куни Жакартада юз берган ушбу террор акти туфайли 10 киши ҳалок бўлиб, 149 киши жароҳатланган эди.

ШВАРЦНЕГГЕР ҲОКИМ БЎЛМОҚЧИ

NBC телеканалининг "Tonight Show" дастурида чиқиш қилган Арнольд Шварцнеггер Калифорния штати губернаторлиги учун куз фаслида бўладиган сайловларда ўз номзодини қўйишини маълум қилди.

Голливуд киноюлдузининг бу қарори ҳозирда кўпчиликни ҳайратга солмоқда. 7 октябр куни бўлиб ўтадиган сайловларда эса Калифорния аҳолиси амалдаги губернатор Грей Дэвиснинг истеъфосини тасдиқлашлари ёки рад этишлари ҳамда губернаторлик учун ўз номзодларини кўрсатишлари керак. Сайловлар ўтказилишига Калифорния аҳолисининг Дэвиснинг штатда юз берган молиявий инқирозга қарши курашидан қониқиш ҳосил қилмаётганликлари сабаб бўлган.

Ҳозирда Арнольд Шварцнеггернинг яқинда кинотеатрларда намойиш этила бошланган янги "Терминатор-3" фильми билан янада машҳурроқ бўлганлиги айтилмоқда.

МАДОННАНИНГ БОЛАЛАРГА СОВҒАСИ

15 сентябр куни машҳур қўшиқчи Мадоннанинг "Англия атиргуллари" деб номланган китоби нашрдан чиқади.

Бир вақтнинг ўзида 30 тилда чоп этилган китоб дунёнинг 100 та давлатига тарқатилади. Олти ва ундан катта ёшли болалар учун мўлжалланган бу китоб режалаштирилган бешта китобнинг биринчиси саналади. Ҳозирда бир ўғил ва бир қизи бўлган 44 ёшли қўшиқчининг янги китоби тақдимоти Париждаги "Gallimard" нашриётида ўтказилади.

ИНТЕРНЕТ хабарлари асосида тайёрланди.

Тошкент шаҳар Шайхонтоҳур тумани ҳокимлиги томонидан 2003 йил 17 январда Нигматуллаев Элёр Файзиевич номига берилган ЖШ № 004448 (рўйхат рақами № 445/09) рақамли чакана савдо билан шуғулланиш ҳуқуқини берувчи рухсат гувоҳномаси йўқолганлиги сабабли бекор қилинади.

Тошкент вилояти Пискент шаҳридаги "Автомобилларни тадқиқ этиш ва синаш маркази" тугатилади. Даъволар эълон босилган кундан бошлаб бир ой давомида қабул қилинади. Тел.: 63-68-07.

Утерянный гос.ордер № 04-02/4957 от 19.01.1993 г. права собственности Закировой Мархамат Ибрагимовны на квартиру, считать недействительным.

SPORT OLAMIDA

БОЛАЖОНЛАР ХИЗМАТИДА

“Старт” номидаги футбол жамоаси бир вақтлар собиқ иттифоқ биринчилигининг иккинчи лигасида тўп сурарди.

Аммо кейинчалик мазкур жамоа ўйингоҳи қаровсиз қолди. Жамоа тарқалиб кетди. Хуллас, ҳамшаҳарларимизнинг, хусусан ёшларнинг гавжум жойи ҳисобланган ушбу ўйингоҳни қайта таъмирлаш зарур бўлиб қолди. Бундай савобли юмушни республика Ташқи иқтисодий фаолият миллий банки ўз зиммасига олган эди. Ҳозирда мазкур спорт мажмуи яна болажонлар билан гавжум. “Старт” ўйингоҳи ҳудудида футбол майдонидан ташқари 3 та сув ҳавзаси, теннис кортлари, мини-футбол майдончалари бунёд этилди.

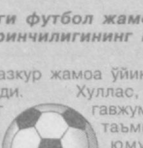

ТАШКИЛИЙ МАСАЛА КЎРИЛДИ

Сурхондарё вилоят футбол федерациясида мутахассислар иштирокида йиғилиш ўтказилди.

Вилоят футболини ривожлантириш ишига кўп йиллар самарали ҳисса қўшган, Шуҳрат Холиёров ўтган йил охири Деновнинг “Чағониён” футбол клубига мураббий этиб тайинлангач, вилоят футбол федерацияси котиби вазифасига шу кунгача бошқа раҳбар тайинланмаганди. Мазкур йиғилишда эса вилоят футбол федерацияси котиблигига фидойи инсон, “Банкир” жамоаси мураббийси Фурқат Мустафоқулов тайинланди.

КЛИЧКО ЛЬЮИС ҚАРОРИДАН НОРОЗИ

Англиялик жаҳон чемпиони Леннокс Льюиснинг вакиллари Льюис Виталий Кличко билан 6 декабр кунига мўлжалланган такрорий жангни номаълум муддатга ортга сурмоқчи бўлаётганлигини маълум қилганлар.

Уларнинг фикрича, Льюис 6 декабрга қадар бўлғуси жанг учун етарлича тайёргарлик кўришга имкон тополмайди. Льюис вакилларининг билдирувларига тўхталган украиналик Кличко, рақибининг бу қароридан ҳайрон бўлаётганлигини, негаки, Льюис талаби билан у Лос-Анжелес ва Германияда мустақил шифокорлар кўригидан ўтгани ва шифокорлар унга йил охирига бориб рингга чиқишига рухсат беришганлигини айтган.

Эслатиб ўтамиз, Льюис – Кличко ўртасида кечган аввалги учрашувда Кличко кўзининг тепасидан жароҳат олганидан сўнг, жанг 7-раундда Льюис фойдасига ҳал бўлган эди.

ВЕРОН: ХАЙР, “МАНЧЕСТЕР”, САЛОМ, “ЧЕЛСИ”

“Манчестер Юнайтед” клубининг ярим ҳимоячиси Хуан Себастьян Верон “Челси” клуби билан 4 йиллик шартнома тузди.

28 ёшли аргентиналик футболчини “Манчестер Юнайтед” икки йил аввал Римнинг “Лацио” клубидан 28,1 миллион фунт (40 миллион АҚШ доллари)га сотиб олган бўлса, ҳозир Веронни “Челси”га 15 миллион фунт (23 миллион АҚШ доллари)га сотиб юборди. Ўтган чоршанба куни эса “Челси” “Вест Хэм” клубидан Жо Коулни 6,6 миллион фунтга сотиб олган эди. “Челси” мураббийи Клаудио Раньерининг айтишича, 21 ёшли Коул Англиядаги энг ёш ва маҳоратли футболчилардан биридир.

“ЕВРО – 2012”ГА ДАЪВОГАРЛАР

Украина футбол федерацияси Польша футбол федерациясига 2012 йилги Европа чемпионатининг финал ўйинларига биргаликда мезбонлик қилишни таклиф этди.

Бир неча ой аввал икки давлат ўртасида биргаликда мезбонлик қилиш ҳақида гаплар пайдо бўлган бўлса-да, кеча бу ҳақдаги расмий таклифни поляклар украин ҳамкасбларидан олганлар. Келгуси ойда Польша ва Украина ўйингоҳларини “Евро – 2012” мусобақаларини ўтказишга тайёрлаш бўйича икки давлат футбол федерацияларининг кенгайтирилган йиғилиши бўлиб ўтади.

Имомали УЛФАТОВ тайёрлади.

ОТАНАЗАР ОҒАНИНГ ЮЛДУЗИ

(Боши 1-бетда)

. Гувоҳ бўлдикки, астойдил ҳаракат қилсак, ҳар қандай улкан муаммони ҳам мамлакат миқёсида ҳал қила оларканмиз. Бир силтаниб, дейлик, енгил транспорт масаласида жаҳон стандартлари даражасига чиқиб олдик-ку. Навбатдаги ҳамла – қишлоқ хўжалигини яна ҳам юксалтиришга қаратилса, ишончим комилки, бу соҳада ҳам жаҳонда энг илғор марраларга чиқиб оламиз...

Қишлоқда юз бераётган ўзлаштиришга разм солиб қарасанг, ана шу яхши кунларга жиддий тайёргарлик кетаётганлигининг гувоҳи бўласан. Қиётда фаолият юргизаётган 68 та фермер хўжалиги, ўз фаолиятини бошлаш арафасида турган “Уста-шогирд” ўқув ишлаб чиқариш муассасаси, “Наврўз” санаторийси, “Онагрупп” деб аталмиш Туркия – Голландия ҳамкорлигидаги қўшма корхона билан шериликда ташкил қилиниши режалаштирилаётган ўсимлик мойи ишлаб чиқариш бўйича қўшма корхона... Қиётдаги бундай баракали янгиликлар рўйхатини узоқ давом эттириш мумкин.

-Замондан нолиётганлар ҳам оз эмас, - дейди раис ўз мулоҳазаларини давом эттириб, - замон сенга ёқмаса, сен замонга ёқ, шунда ҳамма иш жойида бўлади, дейман мен ҳазиллашиб. Иш тутишда жаҳон стандартлари даражасига чиқиб олиш, илғорлар билан баравар қадам ташлаш бугун етти яшардан етмиш яшаргача ҳамманинг вазифаси, тўғри эмасми? Мана шу оддий ҳақиқатни тушунмаганнинг ҳолига вой. Бироқ янги давр тажрибаларини ҳам ишнинг кўзини билиб ҳаётга татбиқ этган яхши. Ҳолва деган билан оғиз чучимайди. Фермер, деган билан хусусий ишлаб чиқариш корхонаси хўжайини, деган билан одам бу даражаларга дарров эриша олмайди. Беҳуда чиранганнинг бели синади, деганларидек, ўз имкониятларини тўғри чамалай билмасдан, ҳукуматдан ерсув олиб, қарз-ҳавола қилиб, бироқ ишни эплай олмасдан, тил тишлаб қолаётганлар ҳам оз эмас. Мен боя “Ҳар ким ўз касбидан барака топсин” деган нақлни беҳуда келтирганим йўқ. Мўмай даромад илинжида ўзининг гулдай касби-корига хиёнат қилиб, ора йўлда қолиб кетаётганлар кўп. Шундан худо сақласин. Бундай калтабинлар бошқаларнинг ҳам қўлларини ишдан совутадилар.

Отаназар Пирназаров билан суҳбатлашар экансиз, унинг қиётлик эканлиги ҳар бир нафасидан, ҳар бир сўзидан кўзга ташланиб туради. Ҳар бир гапида олам-олам маъно, теран таффаккур акс этиб туради.

Отаназар оға онанинг ёлғиз фарзанди. Онанинг боласи бўлиш масъулияти билан боланинг онаси бўлиш бурчи ўртасида катта тафовут бор. Онанинг ёлғиз фарзанди бирмунча имтиёзли вазиятда экандек туюлади. Оилада ноз-неъматларни истеъмол қилишда унга шерик йўқ, айтгани айтган, дегани деган...

-Ёлғизнинг боласи ёлмоғиз бўлиши керак, ўғлим, - деди бир куни ўз касбикорига кўра ҳам, оналик бурчи туфайли ҳам мураббий бўлган волидаи муҳтарамаси, - сенинг бир қориндан талашиб тушган оғайни-туққанинг йўқ. Ўзингга ўзинг ҳам ака, ҳам ука бўлиб ҳаёт кечиришингга тўғри келади, болам. Ёлмоғиз бўлиш дегани, бировнинг ҳаққини ейиш, раҳм-шафқатсиз бўлиш керак, дегани эмас, балки ўз ҳақ-ҳуқуқини талашадиган, золимлардан ҳайиқмайдиган даражада иродали, қийинчиликлардан тап тортмайдиган даражада чапдаст бўлиш керак дегани, ўғлим...

Отаназар оға кейинчалик она маслаҳатига кўра ўз инженерлик касбидан мактабда дарс берди, раисга муовинлик... кейинчалик раислик... хуллас, йиллар ўта борган сайин Отаназар Пирназаровнинг ёлғизлиги билинмай кетди. Фарзандлари, қолаверса, бутун қишлоқ аҳли ҳам ака, ҳам ука бўлиб кетишди. Акс ҳолда қиётликларни эргаштириб бўлармиди. Қанчалик шарафли бўлмасин, бу жуда оғир вазифа. Чунки Қиёт ўзбекнинг теран томирли, азамат уруғи. Чунки Қиёт Муҳаммад Ризо Эрниёзбек ўғли Огаҳийнинг қишлоғи. Шунинг учун ҳам қиётликларга раҳбарлик қилишнинг машаққати фақат ерга ишлов бериб, сув йўлларига ноқулай бўлган, бу диёр тупроғидан унумдор ҳосил олиш қийинчилигида эмас, бу тупроқда ўтганлар руҳига, аждодлар хотирасига муносиб бўлиб меҳнат қилишда ҳамдир. Қишлоқ аҳолисидаги ҳар бир оила томирларининг қайси учи биландир Огаҳий сулоласига бориб тақалади. Бинобарин, истайсанми-йўқми, Огаҳий ҳазратларининг авлодлари сенинг раҳбарлигингда ишлайдилар, сен Огаҳийнинг невара-чевараларига иш буюраётган бўласан. Бу раҳбарга алоҳида масъулият юклайди.

-Ихлос, буюк мутафаккир бобомиз руҳидан ҳадиксираш, Огаҳий авлодларига бўлган эҳтиромим раҳбарлик қилишимга ҳалақит берарми экан, деб ўйлаган эдим. Ўзимнинг ҳам қиётлигим, ўзимнинг ҳам ана шу авлодлардан биттаси эканим жонимга оро кирди. Шунинг учун ҳам авлиёзодалар билан елкама-елка, айни пайтда уларга йўлбошчилик қилиб ишлашга кўника бордим. “Авлиёзодалар” деяётганимнинг боиси, мен Огаҳий бобомизни авлиё деб, ҳаққа яқин бир зот деб қаттиқ ишонаман...

...Отаназар оға бу ҳақда узоқ фикрлайди. Мени фақат фикрларнинг қуймалиги, теранлиги эмас, айни пайтда бу одамнинг бир қарашда асосан, деҳқончилик билан банд миясида бу қадар зиёлиларга хос бўлган, қиёмига етган фикрлар қандай шакллана қолди экан, саҳармардонда уйғониб, қора хуфтонда уйига ҳорғин қайтишни одат қилган, ишни, ишни ва яна ишни деб уззукун ўзини минг бора ўтдан-сувга, сувдан-ўтга урадиган жони савил инсоннинг мутафаккирлик даражаси ҳайратга солади. Мана шундай одам ўз зиммасидаги қўшмасъулиятлилик, яъни ҳам қишлоқ хўжалиги ва қиётликларнинг бошқа турмуш ташвишларини бартараф қилиш билан боғлиқ ғалваларга, кундалик ҳаётга раҳбарлик қилишу, ҳам Огаҳийдек зотнинг яшаб ўтган маъвосидаги ҳам маънавий, ҳам дейлик, экологик ва яна қанча-дан-қанча муаммоларни бир ёқлик қилишга, Қиётда қиётона файзни сақлаб туришга бош-қош бўлиш борасидаги ғалваларнинг лоақал бир қисмидан халос бўлса борми, ҳеч шубҳасиз, улкан файласуф, аллома бўлиб камол топиши аниқ эди.

Яна авлиё боболаримизнинг ҳаёт тарзлари ёдга тушади. Негаки, улар, дарвоқе, соф тафаккур билан банд бўлган эмасдилар-ку ҳеч қачон. Улар, ҳатто маънавий меҳнатлари бадалига тирикчилик қилишни ўзлари учун номақбул санаганлар. Уларнинг кими қассоб, кими мешкобчи, кими дурадгор, кими шоҳ... кими гадо... хуллас, дунёвий касб-ҳунарлари, аксар қўл меҳнатлари билан кун кўрганлар, орифликни, ўзларининг ички дунёсини муттассил бойитиб ҳаёт кечирмакни одамийлик бурчлари деб билганлар...

Афсусми ё ҳайриятми, билмадим, бироқ аҳли башарда “Қаҳрамонлик” деган касб йўқ. Агар шундай бўлса, деҳқончилик мана шу ном билан аталган бўлур эди. Тунни тун, кунни кун демай, ёзни ёз, қишни қиш демай, йил-ўн икки ой меҳнатнинг тўқсон тўққиз фоизини ноқулай об-ҳаво шароитларда адо этиш, қайсидир даражада, қисқа ҳамлалар билан душманни даф этишдан кўра жасоратдир, саратон олов пуркаб турган далалардан кун бўйи чиқмай муттассил машаққат чекиш ҳеч бир қаҳрамонликдан кам бўлмаган қаҳрамонликдир.

“Орденларсиз нотаниш одамлар қошига борсам, унчалик парво қилишмайди, уларни тақиб борсам, ҳар қандай важоҳатли амалдорлар ҳам гув этиб ўрнидан туриб кетади”, ҳазиллашади раис.

Бу инсоннинг юрагида улкан бир юлдузи бор. Бу юлдуз – Отаназар оғанинг Огаҳий ҳазратларига буюк ихлоси. Ул зоти шарифнинг ўз авлодлари бўлмиш ўз ҳамқишлоқларига меҳридир. Огаҳийни пирим деб, Қиётни элим деб кечираётган долғали ҳаётидир.

Матназар АБДУЛҲАКИМ

Нигоҳларда ҳаё мужассам.

Х.АРАББОЕВ олган сурат-лавҳа.

ҲАЗОРАСП МАНЗАРАЛАРИ

Бадиий академиянинг Марказий кўргазмалар саройида хоразмлик бир қатор иқтидорли рассомларнинг асарлари ўрин олган “Ҳазорасп тумани рассомлари кўргазмаси” очилди.

КЎРГАЗМА

Ҳазорасп тумани мамлакатимиздаги қадим тарих ва бой маданиятга эга бўлган кўҳна масканларнинг биридир. Кўргазмадан ўрин олган тасвирий ҳамда халқ амалий санъатига оид экспонатлар орқали эса миллий-маданий меросни асраш, олис қишлоқлардаги навниҳол истеъдодларни юзага чиқариш, уларга қулай шарт-шароитларни яратиб бериш борасида туманда олиб борилаётган ижобий ишларнинг нечоғлик юксак даражада эканлигини билиш қийин эмас.

Мазкур кўргазмага Б.Рўзиматов, Д.Атамуратов, Қ.Матмуродов, Р.Ваисов, Р.Оллоёров, Қ.Бекчанов, Ҳ.Рўзметов каби ҳаваскор ва профессионал ижодкорларнинг тасвирий ҳамда амалий санъатга оид бир қатор асарлари қўйилган. Улардан, айниқса, Р.Воисовнинг тарихий жанрда ишланган “Тўрабек хоним”, “Жангдан сўнг”, Р.Оллоёровнинг фалсафий-психологик қарашларни акс эттирган “Ҳазорасп афсонаси”, “Амударё”, “Улуғбек руҳи”, Қ.Бекчановнинг ёрқин рангларда жило берилган “Туш”, “Эзоп”, “Муҳаммад Юсуф портрети”, Д.Атамуратовнинг хаёлий-фантастик-фалсафий ғоялар билан суғорилган “Ҳаёт”, “Жаннатдан қувилганлар”, “Чарчаган девлар” каби ранг-тасвир асарлари томошабинларда чуқур таассурот қолдирди.

Ҳасан ТОШХЎЖАЕВ

ЭНГ... ЭНГ... ЭНГ...

Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг демография масалалари билан шуғулланувчи комиссияси аъзолари дунёда Анна исмли аёллар энг кўп тарқалганини қайд этди.

Сайёрамиздаги 95 миллион қиз ва аёлларнинг исми Анна деб юритиларкан.

x x x

Американинг “Хью-Летт-Паккард” фирмаси дунёдаги энг ажойиб, тенги йўқ соат яратди. У жуда аниқ юради. Бу соат 1,6 миллион йилдагина 1 сонияга адашиши мумкин, дейишмоқда мутахассислар.

БУ АЖИБ ДУНЁ

x x x

Швейцариядаги “Педало” велоклуби ихтирочилари 3 кишилик энг митти велосипед ясадилар. Унинг узунлиги атиги 62 сантиметрни ташкил этади.

x x x

Херши шаҳридаги (АҚШ. Пенсильвания штати) озиқ-овқат ишлаб чиқарувчи “Херши фудс” компанияси 60 даража иссиқликка бардошли шоколад ишлаб чиқаради.

x x x

Швейцариянинг Рейнах шаҳарчасида яшовчилар энг катта шам ясадилар. Шамнинг узунлиги 5,72 метр, айланаси эса 30 сантиметрни ташкил қилиб, оғирлиги 400 килограммга тенг экан.

Зуҳра РИХСИЕВА тўплаган.

ОЛМОСДАГИ ТАТАМИ

(Боши 1-бетда)

Ўзбекистон Миллий каратэ федерацияси президенти Нурхон Нафасовга учради (иккови эски таниш эдилар). Тегишли маҳорат ва малака синовидан муваффақиятли ўтган Махситали Ҳасанов сертификат, лицензияли гувоҳнома олиб, мураббийлик қилиш ҳуқуқига эга бўлди. Олмосликлардан ўттизта бола рўйхатга ёзилди. Аммо улар билан машғулот ўтказиш учун жой қани дейсиз?

-Бизда бўш савдо зали бор, - деди қишлоқ бозорининг бошлиғи Мирзараҳим Мирқосимов.

Шундай қилиб, Чустдаги илк каратэ клуби – “Суғдиёна” деҳқон бозорида ўз фаолиятини бошлади. Сал ўтмасданоқ, шогирдлар бозорга сиғмай қолишди. Махситали нураб, пурдан кетган, аллақачонлардан буён бўш ётган болалар боғчасининг ташландиқ биносини сўраб олди. Тўрт ярим ой таъмирлаб, бироз эпақага келтирди. Унга ўзининг ва оға-иниларининг 3,5 миллион сўмлик маблағини сарфлаб юборди. Бино эса ҳамон “Олмос” ширкат хўжалиги балансида турибди. Қаҳрамонимизнинг:

-Раис бува “ҳа” деб юборсалар, умумий йиғилиш бир ҳиммат қилса-ю, жой ўз тасаруфимизга ўтса, яна ҳам оёқ-қўлимиз ечилиб кетарди, - деган тилаги ҳам йўқ эмас.

Иштаҳалар чаккимас-ку, дерсиз. У ёғидан сўрасангиз, гапнинг каттасини айтмоқ ҳақи бор ва ҳадди сиғадиган одамгагина ярашади, бошқаларга йўл бўлсин! “Суғдиёна” атак-чечак қадам босганига эндигина бир йил тўлди: қишлоққа битта олтин, битта бронза медал келди. Талъат Нигматуллин хотирасига бағишланган мамлакат очиқ турнирида Маҳамаджон Ҳасанов (1989 йил туғилган) олтин медалга сазовор бўлди. Адҳам Ҳасанов ва Жамолиддин Аҳмаджоновлар вилоят чемпионлигини қўлга киритишди. Ваҳоланки, ҳалигача Олмосдан медал таққан спортчи чиққанмасди.

Булар яхши, албатта. Аммо бултурги 30 бола шу топда 400 дан ошган. Уларга усул ўргатаётган етти мураббийга маош зарур, тағин таъмирлашга кетган 3,5 миллион сўм масаласи...

-Сизга сўз билан тушунтириб беришим қийин ё айтганимдаям, ишонмайсиз, - дейди Махситали бу ҳақдаги саволимга жавобан. – Аввало, Олмосда ҳеч ким қилмаган ишни қиламан деб раҳматли отамдан оқ фотиҳа олганман, ваъданинг уддасидан чиқишим керак. Қолаверса, одамлар менга ишонишяпти. Мана шунинг ўзи учун ҳам бор топган-тутганимни сарфлашга тайёрман.

-Барибир, оламда тирикчилик деган нарсалар бор. Бир тарафи спортни касб деб бўлмаса. Бунга нима дейсиз, Махситали?

-Тўғри. Клубимизга аъзо бўлган 400 боладан икки юзтаси ҳар ойда ўртача 600 сўмдан пул тўлайди. Бундан мураббийларга иш ҳақи, мусобақаларнинг борди-келдиси, бинони таъмирлаш, айтаверсам, яна олам-жаҳон харажатимиз борки, олинаётган бадал уларни қоплаб-қопламайди. Миннат эмас, рост гап шуки, етмаган жойида тағин ҳамёним “ишга тушади”. Бу таърифлардан сиз ҳақ гапни айтяпсиз. Аммо мен ҳам ўзимни хафа қилиб қўймоқчи эмасман. Ҳозир ҳужжат тайёрладим, фермер хўжалигига ер олмоқчимиз, унинг номи ҳам “Суғдиёна” бўлади. Ишлаб чиқаришни йўлга қўйиш, ҳунармандчилик цехлари очиш ҳаракатидаман. Бу режалар амалга ошса, ҳам маблағ масаласи ҳал бўлади, ҳам болалар ҳунар ўрганади. Энг асосийси, шогирдларни бадал тўлашдан озод қилиш ниятим бор.

Махситали шогирдлари ҳақида тилидан бол томиб гапираркан, “Алиакбар воқеа”сини айтиб берди. Қизиқиб Алиакбар Маъмуров билан танишдим. У туғма ногирон экан, бир оёғини судраб босади, битта қўли букилганича қолган, бунинг устига гапиролмайди ҳам. Аввалига ботиниб-ботинмай келган йигитча “Суғдиёна” атрофида айланиб юрди. Унинг ўксик орзусини пайқаган Махситали сафга қўшди, татамига чиқарди. Спортнинг қудратини кўрингки, Алиакбар оз кунда оёғини судрамайдиган бўлди, букилган қўли ҳам ишлай бошлади, энди у оёқ-қўли билан зарба бериб, акс зарбаларга қарши тура олади. Бундан ҳам кўнгиллиси шундаки, унда забон пайдо бўлди, “ота”, “она”, “опа”, “устоз” дейишга тили келиб қолди. Алиакбар айтган биринчи сўз “каратэ” эди.

Биз Олмосда саккиз ёшида вилоят чемпиони бўлган азаматни кўрдик. Ажабмаски, ўша йигитча, “Суғдиёна”нинг похол устига ўзбекча кигиз тўшалган татамисидаги болакайлар жаҳон чемпиони бўлиб етишсалар. Ташқарига чиққанимизда навбатдаги машғулот тугаб, шогирдлар тарқалишмоқда эди. Ҳар бир бола остонага етгач, бир тўхтаб олади, ортига ўгирилиб, “Суғдиёна”га таъзим қилади, иккала қўли кўксида.

Рустамжон УММАТОВ, “Қишлоқ ҳаёти” мухбири.

БОШҚОТИРМА

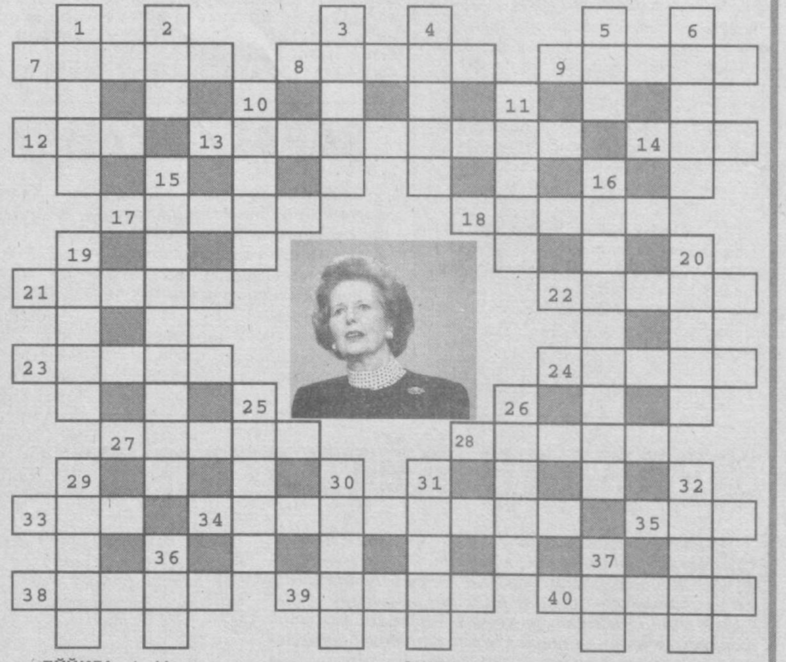

БЎЙИГА: 1. Машҳур саркарда, катта империя асосчиси. 2. “Ҳужайра” атамасини фанга киритган олим. 3. Россия Федерациясининг амалдаги президенти. 4. “... тик боқма, имонинг сақла, Фарзандсан, сен доим бурчингни оқла.” (қўшиқдан). 5. Машҳур немис композитори. 6. Телеграф кашфиётчиси, рус олими. 10. Англия қиролларидан бири (XVII). 11. Француз файласуфи, “Ақлни унга соя солиб турган янглишишлардан тозалаш керак” деган ғояни илгари сурган. 15. 1969 йили Ой сиртига қўнган биринчи инсон, америкалик фазогир. 16. “Дон Кихот” романи муаллифи, машҳур испан адиби. 19. Туркия терма жамоаси футболчиси. 20. Башар, одам. 25. Ўзбекистон Қаҳрамони, Ўзбекистон халқ шоири - ... Воҳидов. 26. Рус халқининг машҳур миллий қаҳрамони. 29. 1933 йили Нобель мукофотига сазовор бўлган машҳур рус адиби. 30. Чаққон. 31. Бобурнинг ўғли. 32. Озарбайжон Республикасининг амалдаги президенти. 36. Машҳур немис микробиологи (1843-1910). 37. Менделеев даврий системасидаги элементга номдош машҳур даниялик физик (1885- 1962).

ЭНИГА: 7. Хива хони, Муҳаммад Раҳимхон II . 8. Машҳур француз сайёҳи, “Каллипсо” кемаси капитани. 9. “Қўрғон”, “Эврилиш” романлари муаллифи. 12. АҚШнинг амалдаги президенти. 13. Америкалик ёзувчи, “Чол ва денгиз”, “Алвидо, қурол!” асарлари муаллифи. 14. Машҳур араб файласуфи, “Икки ҳақиқат” асари муаллифи - ... Рушд. 17. Ака-ука немис эртакчилари. 18. Машҳур поляк шоири ва драматурги. 21. “Йўқотилган вақтни қидириб” асари муаллифи. 22. Ҳужайра назариясини яратган олим. 23. Машҳур француз эртакчиси. 24. ... Павлович Чехов. 27. Машҳур рассом, “Кристинанинг дунёси” асари муаллифи. 28. Шарқда Жолинус номи билан машҳур бўлган Рим табиби. 33. Машҳур инглиз сайёҳи, шамол тезлигини биринчи бўлиб ўлчаган олим. 34. Биологик назария, илмий тиббиёт асосчиси, қадимги юнон файласуфи. 35. Йигирманчи асрнинг энг кучли боксчиси номини олган америкалик спортчи. 38. Афсонавий қаҳрамон. 39. Франциянинг собиқ президентларидан бири. 40. Француз рассоми, “Қаерданмиз? Киммиз? Қаёққа кетаяпмиз?” асари муаллифи.

Тузувчи: Давронбек ТОЖИАЛИЕВ.

Бош муҳаррир Ўткир РАҲМАТ

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ: Саид АҲМАД, Ағитай АДИЛОВ, Комилжон МАМАЖОНОВ, Суннат САЙДАЛИЕВ (Бош муҳаррир ўринбосари), Ҳабиб ТЕМИРОВ (Бош муҳаррир биринчи ўринбосари), Ғафур ШЕРМУҲАММАД (масъул котиб), Озод ШАРОФИДДИНОВ.

МУАССИСЛАР: Ўзбекистон Республикаси Агросаноат комплекси таркибидаги ҳамда шу тармоққа дахлдор вазирликлар ва идоралар

ТЕЛЕФОНЛАР: Қабулхона – 136-58-83. Бош муҳаррир ўринбосарлари – 133-16-27, 133-44-43. Котибият – 136-56-30. Ижодий гуруҳлар – 136-54-44, 136-56-21, 136-56-25, 136-54-42. Факс – 133-09-93, 133-40-87

ВИЛОЯТ МУХБИРЛАРИ: Қорақалпоғистон Республикаси – 8-361-58-512-17; Андижон – 8-374-2-25-32-23; Бухоро – 8-365-22-322-25; Жиззах – 8-372-22-648-72; Навоий – 8-436-22-588-56; Наманган – 8 – 369-43-311-81; Фарғона – 8-373-61-221-97; Самарқанд – 8-366-233-00-52; Сурхондарё – 8-376-46-526-61; Сирдарё – 8-367-225-41-73; Тошкент – 8-371-136-56-21; Хоразм – 8-362-22-623-50; Қашқадарё – 8-375-22-517-65.

Реклама ва эълонлар бўлими телефони: 133-44-43, 136-58-83.

МАНЗИЛИМИЗ: 700083, Тошкент, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй

Реклама ва эълонлар матни учун буюртмачи жавобгар

Навбатчи: С.РАҲМОНОВ

Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот қўмитаси томонидан 2002 йил 18 февралда № 00694-рақам билан рўйхатдан ўтказилган.

Газета сешанба, пайшанба, жума кунлари чиқади

Буюртма Г-721, ҳажми 2 босма табоқ.

Офсет усулида босилди, қоғоз бичими А-2.

E-mail: kishlokhayati@ars-inform.uz

Босишга топшириш вақти: 21.00. Босишга топширилди: 21.00. Адади 16 114

Газета таҳририятнинг ўзида компьютерда терилди ва саҳифаланди.

“Шарқ” нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида босилди. Манзили: “Буюк Турон” кўчаси, 41-уй.

1 2 3 4 5 6